

Časová náročnost založení vybraných právních forem podnikání

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Hana Deduchová**

Vedoucí práce: Ing. Jan Mačí, Ph.D.

Technická univerzita v Liberci

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana Deduchová**

Osobní číslo: **E14000033**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Podniková ekonomika**

Název tématu: **Časová náročnost založení vybraných právních forem podnikání**

Zadávací katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Vymezení základních pojmů.
2. Založení vybraných právních forem podnikání.
3. Ready made společnosti.
4. Zhodnocení časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání.
5. Nástin budoucího vývoje dané problematiky.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby dokumentace**

Rozsah pracovní zprávy: **30 normostran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

MUNKERT, J. Michael, Stephan STUBNER, Torsten WULF, et al. Founding a Company: Handbook of Legal Forms in Europe. London: Springer Science & Business Media, 2010. ISBN 978-3-642-11259-1.

SALACHOVÁ, Bohumila, Bohumil VÍTEK, et al. Podnikání a jeho přeměny. Ostrava: KEY Publishing 2013. ISBN 978-80-7418-185-6.

SRPOVÁ, Jitka, Václav ŘEHOŘ, et al. Základy podnikání. Praha: GRADA Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3339-5.

SYNEK, Miroslav, et al. Manažerská ekonomika. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.

VOCHOZKA, Marek, Petr MULAČ, et al. Podniková ekonomika. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4372-1.

Elektronická databáze článků ProQuest (knihovna.tul.cz).

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Mačí, Ph.D.**

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

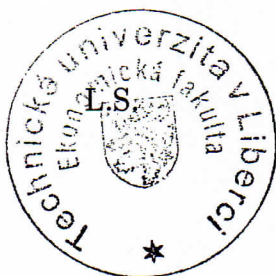
Konzultant bakalářské práce: **Ing. Jitka Švaříková**

vyučující ekonomických předmětů

Datum zadání bakalářské práce: **30. října 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. května 2018**

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Ivan Jác, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 30. října 2016

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Janu Mačimu, Ph.D., za trpělivost, cenné rady, poskytnuté informace a především odborné konzultace.

Dále bych ráda poděkovala paní Ing. Jitce Švaříkové, která mi byla velmi nápomocnou rádkyní v průběhu realizace bakalářské práce, především za její čas a bezmeznou ochotu, kterou vynaložila při připomínkování této bakalářské práce.

Na závěr děkuji své rodině a blízkým za neúnavnou podporu a pomoc, která mě doprovázela v průběhu celého studia.

Anotace

Bakalářská práce s názvem Časová náročnost založení vybraných právních forem podnikání se zaměřuje na zjištění časové náročnosti při zakládání a vzniku jednotlivých právních forem podnikání. Cílem této závěrečné práce je na základě komparace časové náročnosti v procesu zakládání a následného porovnání vyhodnotit, která právní forma podnikání je pro zakladatele z časového, ale také úzce spjatého administrativního hlediska na území České republiky z posuzovaných možností nejméně náročnou.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou hlavních celků – rešeršního a analytického. První část práce vymezuje podnikání a pojmy s ním spojené, legislativu, charakteristiku právních forem podnikání v České republice a v neposlední řadě ready made společnosti, neboli již předem založené společnosti, které je možné zakoupit a ušetřit tak zejména čas a administrativní povinnosti, které jsou spojeny s procesem založení nové společnosti. Část analytická poté zpracovává konkrétní postupy při procesu zakládání a vzniku vybraných právních forem podnikání a jejich následnou komparaci včetně formulace závěrů.

Klíčová slova

Časová náročnost, Obchodní rejstřík, podnikání, právní formy podnikání, Živnostenský rejstřík.

Annotation

Time needed for an establishment of selected legal forms of business

The bachelor's thesis titled “The time needed for an establishment of selected legal forms of business” focuses on finding the time consuming, required for the establishment and formation of the various legal forms of the business. The task is to discover, how it is demanding from the point of view of the time spent, but also of the administration, to establish the selected legal forms of business in the Czech Republic. The aim of this final thesis is to evaluate, based on a comparison of the time consuming in the process of setting up and a subsequent comparison, which of the legal form of business for a founder is the least demanding - from the time perspective of the options under consideration.

The bachelor's thesis is divided into two main units - research and analytical. The first part delimits business and connected concepts, legislation, characteristic of legal forms of business in the Czech Republic and finally, ready-made companies. The analytical part processes particular procedures applied when the process is being started up and the formation of legal forms of business and their following comparison, including the formulation of conclusions.

Key words

Business, Commercial Register, legal form of business, time-consuming, Trade Register.

Obsah

Seznam zkratek.....	9
Seznam tabulek.....	10
Seznam obrázků.....	11
1 Podnikání.....	14
1.1 Podnikatel.....	15
1.2 Podnik.....	16
2 Legislativa upravující právní formy podnikání.....	17
3 Právní formy podnikání v České republice.....	19
3.1 Osoby samostatně výdělečně činné.....	19
3.2 Obchodní společnosti.....	22
3.2.1 Osobní obchodní společnosti.....	22
3.2.2 Kapitálové obchodní společnosti.....	23
3.3 Družstva.....	26
4 Kritéria při volbě právní formy podnikání.....	28
4.1 Podnikatelské riziko.....	28
4.2 Počet zakladatelů.....	29
4.3 Počáteční kapitál.....	29
4.4 Administrativní a časové hledisko.....	30
4.5 Účast na zisku či ztrátě.....	31
4.6 Další aspekty ovlivňující volbu právní formy podnikání.....	32
5 Ready made společnosti.....	33
5.1 Typy ready made společností.....	33
5.2 Zhodnocení ready made společností na tuzemském trhu.....	35
6 Zakládání a vznik zvolených forem podnikání.....	37
6.1 Založení živnosti.....	37

6.1.1	Založení ohlašovací živnosti volné.....	37
6.1.2	Založení živnosti ohlašovací vázané.....	39
6.1.3	Založení živnosti koncesované.....	41
6.1.4	Porovnání časové náročnosti založení jednotlivých živností.....	43
6.2	Založení komanditní společnosti.....	43
6.3	Založení společnosti s ručením omezeným.....	47
6.4	Zhodnocení časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání a predikce budoucího vývoje.....	51
	Závěr.....	54
	Seznam použité literatury.....	56
	Seznam příloh.....	59

Seznam zkratek

a. s.	Akciová společnost
DPH	Daň z přidané hodnoty
EHS	Evropské hospodářské společenství
EUR	Euro
FO	Fyzická osoba
IF	Inteligentní formulář
JRF	Jednotný registrační formulář
k. s.	Komanditní společnost
PO	Právnícká osoba
§	Paragraf
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
ZK	Základní kapitál
ZOK	Zákon o obchodních korporacích
ŽO	Živnostenské oprávnění

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled zásadních změn s nástupem Zákona o obchodních korporacích	18
Tabulka 2: Přehled živnostenského podnikání v letech 2010-2016 v ČR	21
Tabulka 3: Počet nově založených kapitálových společností v letech 2010–2016 v ČR ...	26
Tabulka 4: Časová náročnost založení jednotlivých druhů živností	43
Tabulka 5: Časová náročnost založení k. s.	47
Tabulka 6: Přehled vynaložených nákladů u notáře v procesu zakládání s. r. o.	49
Tabulka 7: Přehled časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání	53

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vývoj počtu vydaných ŽO fyzickým osobám v ČR v letech 2010-2016.....	20
Obrázek 2: Vývoj počtu vydaných ŽO právnickým osobám v ČR v letech 2010-2016.....	20
Obrázek 3: Vývoj počtu s. r. o. v ČR v letech 2010-2016	24
Obrázek 4: Vývoj počtu a. s. na území ČR v letech 2010-2016	25
Obrázek 5: Počet nově vzniklých kapitálových společností v roce 2016 v ČR	34

Úvod

Volba výběru právní formy podnikání představuje významnou otázku, kterou se zabývá každý podnikatel při zrodu svého podnikatelského záměru. Při rozhodování, jakou právní formu podnikání zvolit je nutné přihlížet k celé řadě odlišných, ale zároveň úzce spjatých hledisek, jako je například potřeba základního kapitálu, výše podstupovaného rizika pojícího se s podnikáním, počet zakladatelů či administrativní náročnost při založení a následujícím provozu zvolené právní formy podnikání a její správy. V zrychlující se moderní společnosti představuje čas pro podnikatele stále více stěžejní veličinu. Cílem řady podnikatelů je zahájit svou činnost v co nejkratší době. Tématem časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání se zabývá tato bakalářská práce.

Problematika optimální volby právní formy podnikání je velmi široká, existuje celá řada hledisek, která téma specifikují a vymezují. Tato práce je však zaměřena zejména na hledisko časové, které je pro podnikatele zcela zásadní. Hlavní literární podporu představují díla autorů Jakubíkové (2013), Srpové a Řehoře (2011), Vochozky a Mulače (2012) či Synka a Kislingerové (2015), která tuto problematiku nastiňují. Neopomenutelný literární pramen představuje po změně legislativy také nový Občanský a Zákon o obchodních korporacích.

Cílem této závěrečné práce je na základě komparace časové náročnosti v procesu zakládání a následného porovnání vyhodnotit, která právní forma podnikání je pro zakladatele z časového, ale také úzce spjatého administrativního hlediska na území České republiky z posuzovaných možností nejméně náročnou. Konkrétně byly k posouzení vybrány následující právní formy podnikání: osoba samostatně výdělečně činná, komanditní společnost a společnost s ručením omezeným. Dílčím cílem práce je zjistit, která ze zmíněných právních forem je v České republice nejhojněji využívána a na základě dedukce odvodit, proč tomu tak je. Dále také posoudit, jak velkou roli hraje časová náročnost při volbě právní formy podnikání, zda podnikatelé upřednostňují v současné době již klesající trend využití předem vytvořených společností na klíč. Jako hlavní metody tato práce využívá analýzu dat, syntézu či komparaci.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou stěžejních celků. V rámci rešeršní části práce jsou nejprve vymezeny základní pojmy, které se zvoleným tématem úzce souvisí, především podnikání, podnikatel a podnik. Na tyto pojmy navazuje legislativa, která upravuje právní formy podnikání na území České republiky. Nejrozsáhlejší kapitolou této

části práce je rešerše založená na analýze současného stavu konkrétních druhů právních forem podnikání, jejichž prostřednictvím je možné na území České republiky vykonávat podnikatelskou činnost a popis kritérií, která jsou klíčová při rozhodování, jakou právní formu podnikání zvolit. Závěr analytické části naznačuje problematiku ready made společností v České republice.

Analytická část práce aplikuje získané teoretické poznatky na tvorbu a proces založení zvolených právních forem podnikání, které v této práci zastupuje živnost, komanditní společnost a společnost s ručením omezeným. Na základě získaných informací je porovnána časová náročnost analyzovaných právních forem podnikání v procesu založení a vyhodnocení, jaká forma je v České republice z tohoto hlediska nejméně komplikovaná a proč tomu tak je. Závěr této části tvoří přehled časové náročnosti založení jednotlivých právních forem podnikání a také nástin budoucího vývoje vzniku nových společností na území České republiky.

Závěrečná část práce poté celkově shrnuje téma časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání.

1 Podnikání

Předmětem první kapitoly je charakterizovat základní pojmy: podnikání, podnikatel a podnik. Pojem podnikání se ve společnosti objevuje již od jejího zrodu. Primitivní podnikání bylo základním kamenem rozvoje civilizace, i přes tento fakt byl pojem poprvé pojmenován v 18. století Richardem Cantillonem jako nová pracovní profese „entrepreneur“. V překladu toto slovo znamená prostředník a vyjadřuje převzetí nejen odpovědnosti, ale také rizika za uskutečnění komerčního projektu. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 18)

V současné době je podnikání chápáno ve třech základních pojetích. Prvním pojetím je rozuměno podnikání jako proces. Smyslem tohoto procesu je tvorba něčeho nového, co můžeme označit přidanou hodnotou finančního či nefinančního charakteru. Druhé pojetí představuje podnikání jako přístup, kterým rozumíme chování člověka s jistými kompetencemi. Mezi charakteristické znaky podnikavého přístupu jsou řazeny následující: snaha o tvorbu již zmíněné přidané hodnoty, samostatné hledání cest k realizaci cíle, používání a investice vlastních zdrojů, času a jména. V neposlední řadě také nesení odpovědnosti a rizika. Poslední, třetí pojetí je nazýváno hodnotovou orientací. V přeneseném slova smyslu je hodnotová orientace označována jako „podnikatelský duch“ vyjadřující hodnoty a postoje, které podnikatel zastává a podle nichž se řídí. V rámci společenského rozměru se jedná především o postoj k podnikání a ostatním podnikatelům, naopak dle individuálního rozměru je kladem důraz na to, jak je vnímáno vlastní riziko, nároky, odpovědnost a jiné faktory. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 19)

Základním motivem každého podnikání, vyjma sociálního podnikání je zhodnocení vloženého kapitálu, což může představovat realizaci zisku nebo růst kapitálové hodnoty podniku. Zisk představuje kladný rozdíl mezi výnosy a náklady. Jeho dosažení je pojeno s uspokojením potřeb zákazníků. Potřeby nejsou jediným důležitým faktorem, který podnik sleduje, stejně významné jsou také požadavky, preference a zájmy zákazníků. Potřeby zákazníků jsou uspokojovány pomocí výrobků či služeb, které podnik na trhu nabízí. (Jakubíková, 2013, s. 14)

Před vstupem do podnikání by mělo být každému jasné, že tato činnost s sebou přináší celou řadu často velmi vysokých rizik a nejistoty. S ohledem na tento fakt by měly být před zahájením podnikání provedeny následující kroky.

V první řadě by mělo být předem rozhodnuto o tom, v jakém odvětví chce podnik působit. V rámci tohoto úkolu je nutné stanovení cílů osobního a podnikatelského charakteru. Ve fázi rozhodování je také zařazen proces nalezení a definování podnikání. Druhý krok nazývá Jakubíková (2013, s. 15) jako shromažďování informací a plánování podnikání. Pod tímto názvem je myšlen sběr informací o marketingu, výrobě, financích, legislativě, která se problematikou podnikání zabývá, a na závěr volbou organizační struktury, která bude v podniku použita. Třetím, závěrečným krokem je označena činnost přípravy organizování podnikání, jejímž obsahem je registrace jména, opatření patřičných dokumentů pro podnikání, zřízení bankovních účtů, domluvy o kontraktech s budoucími dodavateli, výběr vhodně kvalifikovaných zaměstnanců a další. Po provedení těchto kroků je podnik připraven zahájit svou činnost. Vyrábět produkty či nabízet své služby, oslovit první zákazníky na trhu a uspokojit tak jejich potřeby a přání. (Jakubíková, 2013, s. 15)

1.1 Podnikatel

Dalším klíčovým pojmem pro podnikání je podnikatel. Podnikatele je možné charakterizovat celou řadou různých definic. Nejvhodnější byla zvolena na základě právní legislativy, konkrétně Nového občanského zákoníku, který definuje následovně *„Podnikatelem je podle § 420 fyzická nebo právnická osoba, která samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.“* (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

Samostatností zákon rozumí, jedná-li se o fyzickou osobu, která jedná samostatně či právnickou osobu, která je při jednání zastoupena prostřednictvím statutárního orgánu. Vlastním účtem je myšleno vlastní jméno a příjmení u fyzické osoby, naopak u právnické osoby pod obchodní firmou čili názvem. Vlastní odpovědnost je vysvětlována jako odpovědnost za veškerá rizika, která při podnikání mohou nastat. Pojem dosažení zisku byl vysvětlen již výše. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 20)

Dle Nového občanského zákoníku se dále za podnikatele považuje osoba, která je zapsána v Obchodním rejstříku a vlastní živnostenské či jiné oprávnění k podnikání. (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

1.2 Podnik

Obecně je možné říci, že podnikem je rozuměn subjekt, který provádí změnu vstupů na výstupy. Vstupy do podnikání představují suroviny, materiál či například práce, naopak výstupy představují již hotové produkty či služby, které podnik nabízí na trhu. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 35)

Z hlediska nového Občanského zákoníku, který nabyl platnosti k 1. 1. 2014, je podnik nově nazýván jako obchodní závod. Definice obchodního závodu pak zní dle § 502 nového Občanského zákoníku „*Obchodní závod (dále jen „závod“) je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.*“ V této práci bude dále používán původní název, tedy podnik. (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

Konkrétněji lze podnik označit jako ekonomicky a právně samostatnou jednotku, která byla vytvořena za účelem podnikání. Ekonomická samostatnost podniku se projevuje svobodou rozhodování a následnou odpovědností za provedená rozhodnutí. Právní samostatnost je představována vstupem do právních vztahů s jinými subjekty, které na trhu působí a podnik s nimi spolupracuje. Z těchto vztahů plynou pro podnik práva i povinnosti, které musí být respektovány. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 35)

Podnik se skládá z jednotlivých prvků a jejich vzájemných vazeb takzvaných nutných procesů. Nutným procesem je rozuměna činnost, jinak nazývaná hodnotový řetězec. V hodnotovém řetězci jsou rozlišovány primární a sekundární činnosti. Primární činnosti představuje řízení vstupních a výstupních operací, pod vstupními je chápána výroba, provoz a další, výstupními naopak marketing či odbyt. Sekundární neboli podpůrné činnosti jsou procesy, které podporují chod podniku, například: technický rozvoj, řízení pracovních sil, zásobování a jiné. Každý nutný proces se skládá z vstupů, vnitřních činností podniku a výstupů. Podnik musí vždy zvolit takovou organizační strukturu, aby mohly procesy probíhat flexibilně a ve vzájemné vazbě. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 15)

2 Legislativa upravující právní formy podnikání

Právní úprava, která se zabývá problematikou podnikání a právních forem podnikání prošla v posledních letech rozsáhlou úpravou, která v naprosté většině zásadně ovlivnila podnikatele a jejich vykonávanou činnost. Některé právní předpisy byly zcela zrušeny a nahrazeny novými, jiné pouze částečně modifikovány.

K 1. 1. 2014 vstoupil v platnost nový Občanský zákoník a s ním celá řada doprovodných navazujících zákonů. Ovšem nejrazantnější změna proběhla ve vztahu mezi Občanským a Obchodním zákoníkem. Od roku 2014 obchodní zákoník zcela zanikl a vznikla nová, nahrazující právní norma, Zákon o obchodních korporacích. (Synek, 2015, s. 12)

Vzájemné vztahy mezi občanským a obchodním právem upravuje důvodná zpráva k osnově Zákona o obchodních korporacích následujícím způsobem „*Návrh zákona o obchodních korporacích vychází z teze celkové dekodifikace obchodního práva v tom smyslu, že se zaměří pouze na nejnutnější právní problematiku, která se zásadně nedotýká oblasti života upraveného občanským právem.*“ (Synek, 2015, s. 12)

Úpravu většiny situací, které byly do zmíněného data řešeny Obchodním zákoníkem, převzal nový Občanský zákoník. Mimo jiné došlo také ke změně některého názvosloví, například podnik je dle nového Občanského zákoníku označován jako obchodní závod či obchodní společnost, které jsou dle nové právní úpravy označovány jako obchodní korporace. Vybrané, klíčové změny jsou zobrazeny v tabulce 1. (Synek, 2015, s. 12)

Nyní je tedy problematice podnikání a právních forem podnikání v novém Občanském zákoníku věnována část první, nazvaná obecná ustanovení, která obsahuje mimo jiné tyto pojmy pojící se s daným tématem: fyzické a právnické osoby, obecné informace o korporacích, podnikatele či právní jednání a zastupování. (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

Stěžejním pramenem pro obchodní korporace je výše zmíněný Zákon o obchodních korporacích. První hlava obsahuje společná ustanovení či informace o základním kapitálu, vkladech a podobně. Hlava druhá pojednává o veřejné obchodní společnosti, hlava třetí o komanditní společnosti. Následující část se zabývá společnostmi s ručením omezeným.

Pátá hlava obsahuje informace o akciové společnosti a závěrečná, hlava šestá přibližuje problematiku družstev. (Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích)

Odlišná právní úprava platí pro podnikání osob samostatně výdělečně činných neboli živnostníků. Obecným právním předpisem, který upravuje podmínky podnikání této právní formy je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, který definuje a vymezuje živnost, podmínky pro vykonávání živnosti a další informace související s provozem této právní formy podnikání. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 68)

V současném roce 2017 vejdou v platnost úpravy Zákona o obchodních korporacích, na základě zjištěných nedostatků s ohledem na jeho dosavadní platnost. Změny se budou týkat několika oblastí, například zajištění lepších práv pro společníky, úprava ustanovení týkajících se statutárních orgánů v osobních společnostech či větší transparentnost v případě organizační struktury kapitálových společností v případě, že je členem některého z volených orgánů jiná právnická osoba. Tyto **plánované změny** Zákona o obchodních korporacích by měly podnikatelům **přinést spíše úlevu než administrativní a časovou přítěž**. (Česká-justice, 2016)

Tabulka 1: Přehled zásadních změn s nástupem Zákona o obchodních korporacích

Právní forma podnikání	Původní znění	Znění dle ZOK
-	Obchodní společnosti	Používá se název Obchodní společnosti i Obchodní korporace
s. r. o.	Výše základního kapitálu minimálně 200 000 Kč	Minimální výše základního kapitálu 1 Kč za každého společníka
a. s.	Výše základního kapitálu minimálně 2 000 000 Kč	Minimální výše základního kapitálu je 200 000 Kč nebo 80 000 EUR
k. s.	Minimální výše vkladu každého společníka do ZK 5 000 Kč	Vkladová povinnost zůstala, ovšem již není stanovena minimální výše vkladu
s. r. o.	Povinnost tvořit rezervní fond	Tvorba rezervního fondu fakultativně
a. s.	Povinnost tvořit rezervní fond	Tvorba rezervního fondu fakultativně
s. r. o.	Společníci nemohou vlastnit více podílů různého druhu	Společníci mohou vlastnit podíly různých druhů

Zdroj: vlastní zpracování na základě porovnání Obchodního zákoníku a ZOK

3 Právní formy podnikání v České republice

Právní úprava na území České republiky umožňuje podnikateli vykonávat svou činnost v několika možných formách. Obecně je možné v rámci legislativy na tomto území rozčlenit právní formy podnikání celkem do čtyř obsáhlých celků.

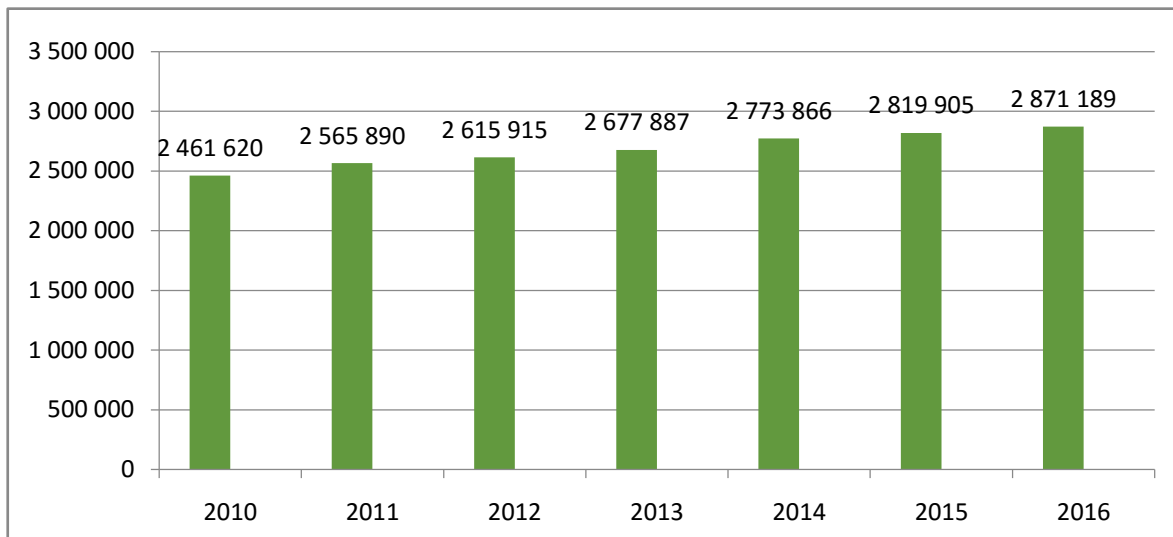
První skupinu představují fyzické osoby, tj. osoby samostatně výdělečně činné neboli živnostníci. Druhý velmi rozsáhlý celek zastupují obchodní společnosti, které Zákon o obchodních korporacích označuje dle § 1 jako obchodní korporace, dále v Zákoně o obchodních korporacích jen společnosti, které se dělí na osobní a kapitálové. Jako osobní jsou označovány společnosti, jejichž podstatou je osobní účast společníků na podnikání, konkrétně například veřejná obchodní společnost či komanditní společnost. Kapitálové společnosti jsou založeny na předpokladu majetkové účasti společníků na podnikání a jsou zastupovány společnostmi s ručením omezeným a akciovými. Třetí samostatnou skupinu představují sdružení osob označovaná jako družstva. Poslední celek zahrnuje státní podniky, evropské hospodářské zájmové sdružení, evropské družstevní společnosti a ostatní. (Synek, 2011, s. 33; Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích)

3.1 Osoby samostatně výdělečně činné

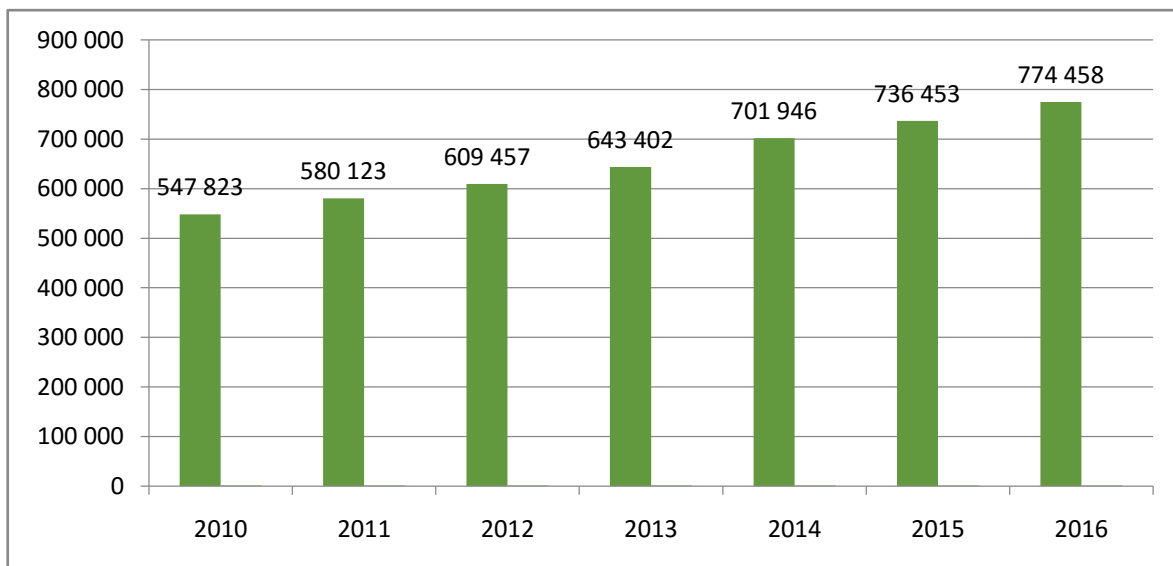
Podnikání fyzických osob je v České republice velmi rozšířené a nese již dlouholetou tradici zejména pro svou jednoduchost při založení, respektive časovou i finanční nenáročnost. Nejpočetnější skupina podnikatelů provozuje svou činnost na základě živnostenského oprávnění. Pro některé, Živnostenským zákonem specifikované profese dle § 3 (například lékaře, veterináře, farmaceuty či znalce nebo auditory) platí zvláštní předpisy, dle kterých se podnikatelé musí řídit. (Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání; Salachová a Vitek, 2013, s. 15)

Živnosti již výše zmíněný zákon rozděluje na dvě základní skupiny, živnosti ohlašovací a koncesované. Živnosti ohlašovací se dále rozdělují na volné, řemeslné a vázané. Celkový počet vydaných živnostenských oprávnění v letech 2010 až 2016 znázorňují obrázky 1 a 2, z nichž lze odvodit, že stále více podnikatelů v České republice podniká na základě živnostenského oprávnění. Dále je možné na základě zjištěných dat říci, že převládá počet živnostníků fyzických osob nad osobami právnickými. Z informací

dostupných prostřednictvím databáze Proquest je možné živnosti dále specifikovat. Aktivních živností je v České republice 1,4 milionů. Většina živnostníků se věnuje zejména drobnému podnikání a to s obratem nižším než milion korun za rok. Největší koncentrace drobných podnikatelů je pak v Praze a Libereckém kraji. (Salachová a Vítek, 2013, s. 15; CTK, 2017)

Obrázek 1: Vývoj počtu vydaných ŽO fyzickým osobám v ČR v letech 2010-2016
Zdroj: vlastní zpracování dle (MPO, 2016)

Obrázek 2: Vývoj počtu vydaných ŽO právnickým osobám v ČR v letech 2010-2016
Zdroj: vlastní zpracování dle (MPO, 2016)

Živnosti ohlašovací volné zahrnují široké spektrum oborů, proto je podnikatel povinen uvést, jakou z těchto činností bude vykonávat. K provozování živnosti ohlašovací volné stačí pouze splnění následujících Živnostenským zákonem stanovených předpokladů. Podmínky pro vykonávání činnosti jsou dle § 6 Živnostenského zákona:

způsobilost k právním úkonům tzv. svéprávnost a trestní bezúhonnost. Pokud tedy dojde ke splnění uvedených podmínek, je možné ohlašovací živnost volnou ode dne ohlášení vykonávat. (Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání)

Pro výkon **řemeslné živnosti** je navíc nutné splnění odborné způsobilosti, která je získána vzděláním či praxí v daném oboru (příkladem je hodinářství, truhlářství nebo oprava silnic). K získání živnostenského oprávnění pro provozování **živnosti vázané** je nutné splnění odborné způsobilosti, která je pro každou činnost stanovená zvlášť živnostenským zákonem (např. revize plynových či elektrických zařízení). Ohlášení živnosti musí proběhnout řádně, tj. je nezbytné doložit potřebné dokumenty a uhradit stanovený poplatek. (Synek a Kislingerová, 2015, s. 80; Salachová a Vítek, 2013, s. 15)

Naopak **živnosti koncesované** je možné vykonávat až poté, co je přidělena tzv. koncese. Získání koncese je možné díky žádosti, o které rozhodne stát. Živnosti koncesované zastupují činnosti ve velmi přísném režimu, které mohou být omezeny státními regulacemi. (Salachová a Vítek, 2013, s. 15)

Zde se také objevuje rozlišení v **časové náročnosti při zakládání**. Živnosti koncesované je možné díky procesu získání koncese, která nemusí být udělena v každém případě, označit za náročnější. (Salachová a Vítek, 2013, s. 15)

Četnost výskytu živností, včetně jejich druhů (volných, vázaných, řemeslných a koncesovaných) v letech 2010 až 2016 na území České republiky znázorňuje následující tabulka 2, ze které je možné vyvodit, že stále více podnikatelů provozuje svou činnost na základě živnostenského oprávnění.

Tabulka 2: Přehled živnostenského podnikání v letech 2010-2016 v ČR

Druh živnosti:	Počet živností k 31. 12. daného roku						
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
volné	2 072 223	2 028 965	1 991 169	1 947 664	1 908 413	1 867 176	1 799 532
vázané	360 637	346 865	331 165	314 764	296 256	236 158	236 158
řemeslné	964 650	948 230	935 552	915 777	900 714	858 011	858 011
koncesované	248 137	232 298	217 926	143 084	119 989	119 234	115 742
Celkem	3 645 647	3 556 358	3 475 812	3 321 289	3 225 372	3 146 013	3 009 443

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s (MPO, 2016)

3.2 Obchodní společnosti

Obchodní společnosti jsou na území České republiky na základě údajů o počtech nově vzniklých společností v jednotlivých letech označovány za nejběžnější právní formu, ve které se projevuje podnikatelská činnost. Zákon vymezuje tento druh právní formy podnikání jako právnickou osobu založenou za účelem podnikatelské činnosti. (Salachová a Vítek, 2013, s. 19)

3.2.1 Osobní obchodní společnosti

Mezi osobní obchodní společnosti patří veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Jak již bylo v práci zmíněno, předpoklad pro osobní obchodní společnosti představuje osobní účast společníků na podnikání. Dále mají společníci dle právní normy předepsané neomezené ručení, se kterým se pojí významně vyšší míra rizika. Společníci tedy ručí za závazky společnosti společně a především nerozdílně¹ celým svým majetkem. Pro tyto společnosti neplatí povinnost tvořit základní kapitál ani takzvaná vkladová povinnost. (Salachová a Vítek, 2013, s. 18)

Typickou osobní společností je **veřejná obchodní společnost**. Pro tuto formu je specifická velmi vysoká míra osobní účasti na řízení i vedení společnosti. S tímto faktem ovšem souvisí také velká míra rizika a odpovědnosti společníků v případě, že společnost z nějakého důvodu nebude úspěšná. Z hlediska počtu zakladatelů je založení společnosti snadné, stačí pouze dvě osoby, které se budou na podnikání podílet. Společnost se zakládá společenskou smlouvou, která musí být podepsána všemi zakladateli. Významnou výhodou a **časovou** úsporou je fakt, že tato smlouva nevyžaduje formu notářského zápisu, ovšem jednotlivé podpisy společníků musí být úředně ověřeny. Veřejná obchodní společnost vzniká v den zápisu do Obchodního rejstříku. (Salachová a Vítek, 2013, s. 20)

Druhým zástupcem osobních společností je **komanditní společnost**. Pro tuto společnost jsou charakteristické nejen znaky osobních společností, nýbrž i znaky kapitálových společností, zejména povinnost tvořit základní kapitál. (Salachová a Vítek, 2013, s. 21)

Z hlediska počtu zakladatelů je pro založení nutné minimálně dvou osob, jednoho komplementáře a komanditisty. Komplementářem je označován společník, který ručí za

¹ Neboli solidárně, všichni společníci ručí rovným dílem za závazky společnosti.

závazky společnosti celým svým majetkem, včetně osobního, naopak komanditista ručí za závazky společnosti pouze omezeným způsobem, tj. do výše svého nesplaceného vkladu. Zákon o obchodních korporacích umožňuje dle § 129 využití komanditní sumy, která je určena ve společenské smlouvě. Tato suma představuje částku, do jejíž výše ručí komanditisté za závazky společnosti. Tato suma ovšem nesmí být nižší, než kolik činí vklad komanditisty. Obecně řečeno, komplementáři reálně vykonávají podnikatelskou aktivitu, kdežto komanditisté zajišťují podnikání z hlediska kapitálového. Hlavním přínosem pro společnost je jejich finanční podpora, zajištění stabilních a kvalitních ekonomických podmínek. Dále vlastní kontrolní a informační práva. (Salachová a Vítek, 2013, s. 21; Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích)

Komanditní společnost se zakládá stejným způsobem jako společnost veřejná, společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Podpisy zakladatelů musí být také úředně ověřeny, ovšem společenská smlouva notářskému ověření nepodléhá. (Salachová a Vítek, 2013, s. 21; Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích)

3.2.2 Kapitálové obchodní společnosti

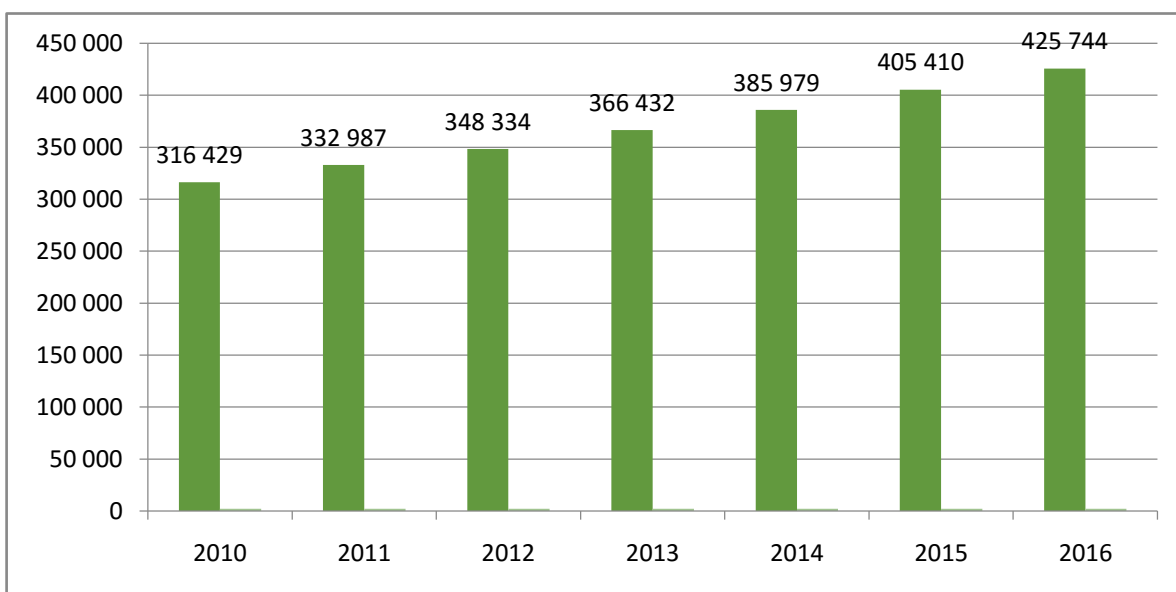
Kapitálové obchodní společnosti jsou zastupovány společnostmi s ručením omezeným a akciovou společností. Již uvedený charakteristický rys představuje kapitálová účast společníků na podnikání. Naopak jejich osobní účast na vykonávané činnosti není vyžadována. V České republice tuto právní formu podnikání zastupují dva typy společností. (Synek, 2015, s. 82)

„Společnost s ručením omezeným je nejrozšířenější typ obchodní společnosti v podnikání středního a menšího rozsahu, v současné době nejen v našich podmínkách, ale i ve světě.“ (Salachová a Vítek, 2013, s. 25) Vývoj počtu nově založených kapitálových společností v předchozích letech znázorňuje tabulka 3.

Tato forma podnikání je oblíbená především pro svoji celkem srozumitelnou právní úpravu, flexibilitu a také výhody, které spojují kapitálové i osobní společnosti. Společníci ručí za závazky společnosti společně a omezeně, do souhrnu výše nesplacených vkladů. Ručení společníka zaniká v případě, kdy zaplatí celý svůj vklad. S touto formou podnikání se pojí podmínka základního kapitálu, který představuje jednu korunu českou za každého společníka. Tímto faktem se stává tento druh podnikání dostupný téměř každému podnikateli. Společnost může založit jednotlivec nebo skupina osob. Pokud je

zakladatelem pouze jedna osoba vyhotovuje se tzv. zakladatelská listina, v případě více osob je nutné vytvoření společenské smlouvy, jejíž součástí mohou být i stanovy, které budou upravovat fungování společnosti. Společenská smlouva obsahuje následující informace: firmu a sídlo, společníky (jméno, příjmení, adresa), vklady, rozsah jejich splacení, předmět podnikání, jednatele, způsob jednání, výše základního kapitálu a informace o rezervním fondu. V tomto případě je nutné, aby byla společenská smlouva ověřena notářem z důvodu minimalizace možných chyb a nedostatků. (Salachová a Vitek, 2013, s. 25)

Jak se celkový počet společností s ručením omezeným na Českém trhu vyvíjel mezi lety 2010 a 2016 je naznačeno v obrázku 3, z kterého je patrné, že počet s. r. o. měl v posledních letech rostoucí charakter, což zajisté také do jisté míry ovlivnila změna právní úpravy, zánik Občanského zákoníku a vznik Zákona o obchodních korporacích k 1. 1. 2014.

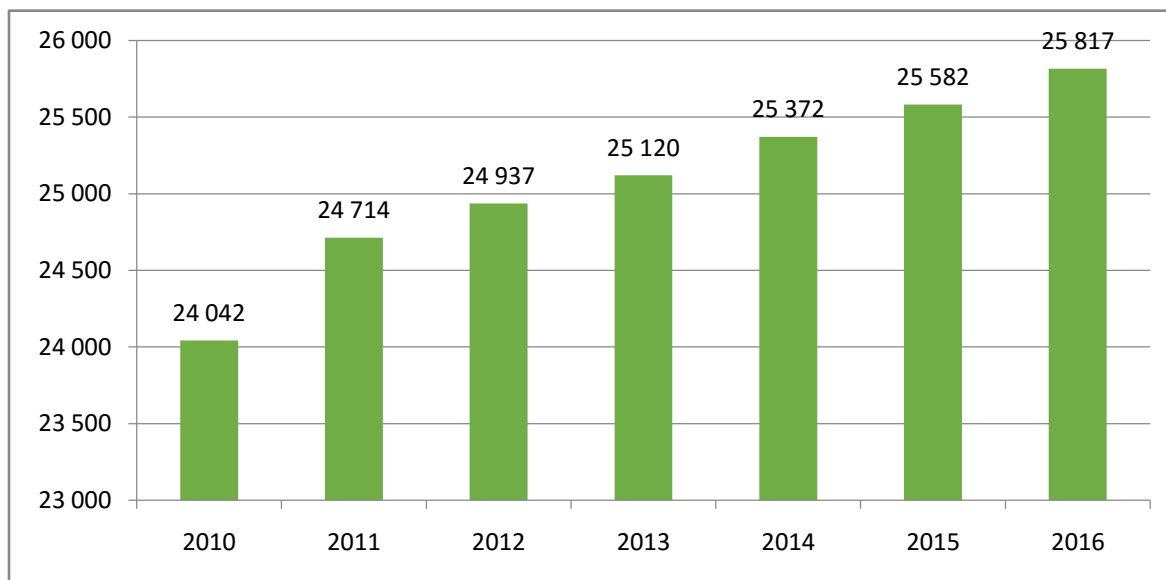

Obrázek 3: Vývoj počtu s. r. o. v ČR v letech 2010-2016

Zdroj: vlastní zpracování dle Bisnode

Akciová společnost představuje optimální volbu právní formy podnikání zejména pro velké podniky. Je určena primárně pro rozsáhlé podnikatelské aktivity, které jsou charakteristické složitou strukturou a předpokladem zaměstnávání kvalifikovaných pracovníků. Společníci neboli akcionáři za závazky společnosti neručí. Společnost při svém vzniku vytváří základní kapitál stanovený zákonem v minimální výši 2 000 000 Kč či 80 000 EUR, který musí mít společnost k dispozici po celou dobu své existence. (Salachová a Vitek, 2013, s. 32)

Jak se v posledních letech změnil počet akciových společností na tuzemském trhu, je vyobrazeno pomocí obrázku 4. Širokou veřejností bývá tato forma podnikání označována za velmi komplikovanou vzhledem k upisování či vydávání akcií. Zde je nutné zdůraznit, že se jedná spíše o špatnou informovanost, proces založení a vzniku je náročný, ale v případě neveřejného úpisu akcií je srovnatelný s jinými právními formami. (Salachová a Vitek, 2013, s. 32)

Obrázek 4: Vývoj počtu a. s. na území ČR v letech 2010-2016

Zdroj: vlastní zpracování dle Bisnode

Společnost může být založena jedním zakladatelem, opět na základě zakladatelské listiny, v případě více zakladatelů je vyhotovována společenská smlouva. K vytvoření této služby bývají využívány externí právní kanceláře, vzhledem k tomuto faktu zde vzniká jistá časová a zejména administrativní náročnost spojená také s výdaji za poskytnutou právní službu. (Salachová a Vitek, 2013, s. 32)

Založení může probíhat několika způsoby, veřejnou nabídkou na úpis akcií či bez veřejné výzvy. Společnost má povinnost vytvořit stanovy, které představují vnitřní společenský dokument. Stanovy i zakladatelská smlouva či listina musí být ověřeny notářem a obsahovat skutečnosti stanovené zákonem. Obsah akcionářských práv je závislý na druhu a také počtu vlastněných akcií. Nejvýznamnějším právem pro akcionáře je podíl na zisku za příslušné účetní období. O tomto vypláceném podílu rozhoduje valná hromada. (Salachová a Vitek, 2013, s. 32)

Tabulka 3: Počet nově založených kapitálových společností v letech 2010–2016 v ČR

Druh Kapitálové společnosti	Rok						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
s. r. o.	22 460	21 174	21 592	22 227	24 266	26 105	27 964
a. s.	1 174	1 159	862	618	604	849	891
Celkem	23 634	22 333	22 454	22 845	24 870	26 953	28 837

Zdroj: vlastní zpracování dle Bisnode

3.3 Družstva

Dle současné právní úpravy má družstvo jako právní forma podnikání blízko ke kapitálovým obchodním společnostem, avšak v některých znacích se podobá naopak společnostem osobním. Pro účely podnikání ovšem není tato forma často vybírána, důvodem je jistá nepružnost při rozhodování či případné změně. Existují dva typy družstev, založené za účelem podnikání nebo zajišťování a zlepšování služeb pro své členy. (Salachová a Vítek, 2013, s. 48)

Družstvo, zajišťující bytové potřeby je označováno jako bytové. Základním vnitřním dokumentem, který slouží k vymezení podnikání, v rámci této formy jsou stanovy. Obvykle obsahují informace o úpravě pracovně právních vztahů, vymezují uhrazovací povinnost členů, podmínky členství, vklady do podnikání, rozhodující orgán, další orgány a podobně. (Salachová a Vítek, 2013, s. 49)

Zákon o obchodních korporacích, § 552 vymezuje počet osob potřebných k založení družstva na nejméně 3 členy. Při založení družstva je nutné, aby se konala takzvaná ustavující členská schůze, která určí výši základního kapitálu a především schválí stanovy a zvolí představenstvo i kontrolní komisi. O průběhu této schůze musí být pořízen a notářsky ověřen záznam, který také obsahuje soupis členů a jejich vkladů. (Salachová a Vítek, 2013, s. 50)

Statutárním orgánem, který řídí činnost družstva a plní usnesení členské schůze je představenstvo. Jménem celého družstva jedná předseda nebo místopředseda, dle určení ve stanovách. Kontrolním orgánem je stanovena kontrolní komise, která kontroluje činnost družstva. Přestavuje nezávislý orgán, nejméně se třemi členy. Osoby, které se prezentují v jednotlivých orgánech družstva, musí být vždy také členy a nesmí mezi nimi panovat konkurence. Důležité je zmínit, že pro družstvo, které má méně než 50 členů platí

jednodušší úprava. Není nutné zřizovat všechny vyjmenované orgány, například kontrolní komisy či představenstvo. (Salachová a Vitek, 2013, s. 51)

Jak již bylo zmíněno, právě tato relativně složitá vnitřní struktura a uspořádání vnitřních orgánů družstva způsobuje jistou těžkopádnost a nepoddajnost změnám v podnikání.

4 Kritéria při volbě právní formy podnikání

Před zahájením podnikatelské činnosti plyne pro podnikatele povinnost zvolit, jaký typ právní formy bude používat. Právní forma podnikání představuje klíčové rozhodnutí dlouhodobého charakteru. Toto rozhodnutí ovšem není nezvratné. V pozdější době je možné vybraný typ změnit neboli transformovat na jiný, ovšem s jistými náklady. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 67)

Při výběru právní formy podnikání je nutné zvážit celou řadu hledisek, mezi kterými hraje významnou roli mimo jiné časové kritérium. Dále je důležité posouzení i dalších faktorů jako je počet zakladatelů, zda společnost bude zakládat jedna či více osob a jakým způsobem budou do podnikání zainteresovány. Pochopitelně je nutné předem uvažovat i o výši počátečního kapitálu, který je nutný pro založení některých konkrétních právních forem podnikání, zdali má podnikatel k dispozici případně potřebné peněžní prostředky. Neopomenutelné je také podílení se na budoucím realizovaném zisku či ztrátě v rámci vykonávané činnosti a především míře rizika, kterou je podnikatel ochoten nést. Podnikatelské riziko představuje možný neúspěch nebo odchylku od plánovaného stavu při podnikání a projevuje se zejména v oblasti ručení, konkrétně jakým způsobem je podnikatel ochoten ručit za závazky, zda pouze majetkem společnosti nebo i vlastním osobním majetkem. (Srpková a Řehoř, 2011, s. 67; Munkert, Stubner a Wulf, 2010, s. 4)

4.1 Podnikatelské riziko

Tímto pojmem je rozuměno jakým způsobem a v jakém rozsahu bude podnikatel, který se stává zakladatelem a také společníkem ručit, jak vysoké riziko ponese. Z hlediska rozsahu ručení je možné rozdělení do dvou kategorií. První tvoří takzvané **omezené ručení**. Druhá je představována ručením **neomezeným**. Obecně řečeno je nejrizikovější podnikání fyzických osob a osobních společností, naopak obchodní společnosti nesou riziko menší. (Šiman a Petera, 2010, s. 44)

Omezeným ručením je rozuměno ručení pouze do výše nesplaceného majetkového vkladu. V tomto případě je pak řečeno, že podnikatel za závazky podniku neručí svým vlastním majetkem, ale majetkovým vkladem, který byl do podnikání vložen. Typickým

příkladem omezeného ručení je společnost s ručením omezeným. (Synek, 2011, s. 27)

Jak již vyplývá z názvu, neomezené ručení je tedy ručení bez jakéhokoli omezení. Podnikatel v takovém případě ručí za závazky podniku celým svým majetkem, včetně majetku osobního. Tato forma ručení je pro podnikatele více riziková a klasickým příkladem je veřejná obchodní společnost. (Synek, 2011, s. 27)

4.2 Počet zakladatelů

Zde je nutné rozlišit, zda chce podnikatel vykonávat činnost samostatně nebo uvažuje o dalších společnících, kteří se budou na podnikání podílet. Kritérium počtu zakladatelů se liší dle právní úpravy dané země. V rámci tohoto kritéria je pracováno s pravidly právní úpravy v České republice. Na základě právní úpravy je možné v tomto státě podnikat jako fyzická či právnická osoba. Právní úprava v České republice umožňuje také založit společnost s ručením omezeným i akciovou společnost pouze jednou osobou (bez ohledu na to zda se jedná o FO či PO), což není ve všech zemích Evropské unie standardem. (Veber a Srpová, 2012, s. 68)

V případě volby podnikání jako samostatné osoby výdělečně činné je zakladatelem fyzická osoba, která podniká samostatně jako jednatel pod vlastním jménem na vlastní odpovědnost. Při podnikání právnické osoby vznikne nový právní subjekt, kterým může být osobní nebo kapitálová společnost. Tyto společnosti se od sebe mimo jiné odlišují právě počtem zakladatelů. Pro osobní obchodní společnost je platná podmínka založení alespoň dvěma osobami a osobní účasti na podnikání. Naopak u kapitálových společnostech není počet zakladatelů legislativně vymezen a společníci se nemusejí osobně podílet na podnikání. (Synek, 2011, s. 27)

4.3 Počáteční kapitál

Pro každého podnikatele hrají peníze významnou roli v jeho podnikání. Počáteční finanční situace a schopnost získat kapitál pro podnik se u jednotlivých podnikatelů významně liší. Tato problematika je upravována zákonnými požadavky, které kladou důraz na minimální výši základního kapitálu u vybraných právních forem podnikání. Důležité je také odlišit

pojem základní kapitál a nároky na počáteční kapitál, které jsou vypočteny na základě podnikatelského rozpočtu. (Šiman a Petera, 2010, s. 44)

Živnostenské podnikání není právně omezeno žádnou minimální hranicí základního kapitálu, ovšem jak již bylo výše zmíněno, u této právní formy podnikání se počítá především s aktivní osobní účastí na podnikání a provozování živnostenské činnosti. (Synek, 2011, s. 27)

Podnikání obchodních společností již omezeno jistým způsobem je. Konkrétně se jedná o kapitálové obchodní společnosti. Pro společnost s ručením omezeným je platná podmínka vkladu alespoň jedné koruny české za každého společníka. Omezení platí také pro akciovou společnost, kdy je výše minimálního základního kapitálu stanovena na 2 000 000 Kč či 80 000 EUR. U těchto právních forem, jak již bylo zmíněno, je pak také odlišným způsobem přistupováno k podílení se na podnikání, není nutně vyžadována osobní účast. (Synek, 2011, s. 27)

4.4 Administrativní a časové hledisko

Komplikovaná administrativa a obtížnost při založení představuje pro každého podnikatele rozhodující faktory. Administrativní a časová náročnost se pojí zejména s úpravou a rozsahem podmínek, za kterých je možné podnik založit. Obecně řečeno je časově nejméně náročné založení živnosti, naopak založení obchodních společností je pojeno s rozsáhlými administrativními a časovými náklady. Nejnáročnější právní formou je z tohoto hlediska označováno založení akciové společnosti. (Synek, 2011, s. 28)

Živnostenské podnikání je pojeno zejména s jednorázovými časovými i peněžními náklady. Podnikateli nevznikají žádné další výdaje spojené se založením či provozováním živnosti. Jediným potřebným podkladem je pro podnikatele povolení k živnosti a výpis z Živnostenského rejstříku, kterým se prokazuje. (Synek, 2011, s. 28)

Významným časovým ulehčením je také fakt, že se fyzické osoby do Obchodního rejstříku zapisují dobrovolně, na vlastní žádost. Povinně se zapisují jen v jistých případech, které jsou stanoveny právní úpravou. Založení živnosti lze provést jednoduše na centrálním registračním místě nebo Živnostenském úřadě či využít služeb CZECH POINT. (Veber a Srpová, 2012, s. 68)

Podnikání právnických osob je o poznání složitější. U obchodních společností mají významný vliv peněžní, ale i časové výdaje spojené zejména se zpracováním společenské

smlouvy či zakladatelské listiny, dále získání notářského ověření a následující zápis do Obchodního rejstříku a v neposlední řadě také zpracovávání a zveřejňování případného auditu společnosti. Nejnáročnější právní formu podnikání označuje Synek (2011) akciovou společností. (Synek, 2011, s. 28)

Dle Zákona o obchodních korporacích předchází založení akciové společnosti přijetí stanov podniku, které budou respektovány a dodržovány. Stanovy akciové společnosti jsou typické především informacemi o počtu upisovaných akcií, jejich jmenovitou hodnotu či například vymezení jednotlivých druhů akcií. Dále je nutné ocenění znalcem vkladů nepeněžitého charakteru. Založení společnosti se stává účinným až v okamžiku, kdy splatí každý zakladatel případné ážio a to v rozsahu alespoň 30 % z hodnoty upsaných akcií. (Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích)

4.5 Účast na zisku či ztrátě

Pro toto hledisko platí jedno jednoduché pravidlo. Míra rizika, které podnikatel při své činnosti nese je úměrná účasti na realizovaném zisku či ztrátě. Nastat může několik níže uvedených situací, dle předešlé domluvy společníků. (Synek, 2011, s. 28)

V případě, že společníci v obchodní osobní společnosti neuzavřeli již dříve dohodu o tom, jakým způsobem bude zisk rozdělován při tvorbě společenské smlouvy, pak je platné následující pravidlo. Zisk je rozdělen rovným dílem mezi společníky. I zde ovšem existuje výjimka, kde je rozdělení zisku definované přímo zákonem, například dělení mezi komanditisty a komplementáře v rámci komanditní společnosti. (Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích)

Pro kapitálové obchodní společnosti platí odlišná pravidla. Dle Zákona o obchodních korporacích je zisk ve společnosti s ručením omezeným, jehož výše je stanovena valnou hromadou dělen mezi jednotlivé společníky v poměru jejich podílů. Jiná situace může nastat pouze na základě určení ve společenské smlouvě. Pro akciovou společnost jsou platná obdobná pravidla. Výše vypláceného podílu na zisku závisí na rozhodnutí valné hromady. Vyplácené podíly na zisku jsou nazývány dividendy. Pokud není jinak určeno ve stanovách (ve vztahu k jistému druhu akcií), pak je tento podíl stanoven poměrem akcionářova podílu vzhledem k základnímu kapitálu. (Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích)

Důležitou poznámkou vztahující se k tomuto kritériu je fakt, že realizovaný zisk společností s ručením omezeným i akciovou společností podléhá dvojímu zdanění. Prvně je zisk ponížen o daň z příjmů právnických osob, v roce 2016 tato daň činila 19 %. V druhé fázi je kapitálový výnos dále zdaněn srážkovou daní se sazbou 15 % a poté je vyplacen společníkovi či akcionáři. (Synek, 2011, s. 28)

4.6 Další aspekty ovlivňující volbu právní formy podnikání

Při volbě optimální právní formy podnikání je doporučeno zvážit i následující aspekty, které mohou v součtu rozhodnutí podnikateli znatelně ulehčit. Nenesou obvykle nejvyšší váhu, ale i přesto mohou při nerozhodnosti podnikateli pomoci. (Veber a Srpová, 2012, s. 70)

Prvním důležitým hlediskem je rozsah plánovaných podnikatelských aktivit. Pokud bude plánovaná podnikatelská činnost představovat pouze formu přivýdělku, není pak nutné zakládat časově, finančně i administrativně komplikovanou právní formu podnikání. (Veber a Srpová, 2012, s. 70)

Jak již bylo zmíněno v rámci předcházejících hledisek, je nutné, aby podnikatel zvážil, jak velkou odpovědnost chce při své podnikatelské činnosti nést. Zda je ochoten do podnikání vložit celý svůj majetek, včetně majetku osobního či ne. Důležité je také rozhodnutí, zda toto podnikání bude sloužit podnikateli jako zdroj dlouhodobých finančních prostředků. V neposlední řadě také na tom, zda se bude podnikatel na podnikání podílet osobně či ne. (Veber a Srpová, 2012, s. 70)

Zajímavým kritériem může být také flexibilita právní formy podnikání. Konkrétně její obtížnost při transformaci na jinou právní formu. Dále například jaké jsou povinnosti při ukončení či přerušení činnosti. (Veber a Srpová, 2012, s. 70)

5 Ready made společnosti

Založení a vznik kapitálové společnosti může představovat časově velmi náročný proces, jehož délka může dosahovat až několika měsíců, což představuje jistý rozpor s dynamikou podnikatelského prostředí. (Veber a Srpová, 2012, s. 83)

Vzhledem k stále se zrychlujícímu tempu a úspoře času podnikatele existuje možnost využití služby, která se zabývá prodejem tzv. ready made společností. Jedná se o společnosti založené, ale zatím nepoužívané k podnikatelské činnosti. Podnikatel tak může zakoupit společnost, která již fyzicky existuje a je zapsána v Obchodním rejstříku, jejíž uvedení do provozu je značně snazší a realizovatelné již během několika hodin. Tyto společnosti mají zcela splacený základní kapitál, nemají žádné závazky či pohledávky a musí splňovat zákonem stanovené prvky jako je název a sídlo společnosti, jednatele a společníky. Tyto údaje se při prodeji dají změnit. Historii kupované společnosti lze snadno zjistit díky zápisu v Obchodním rejstříku. (Veber a Srpová, 2012, s. 83)

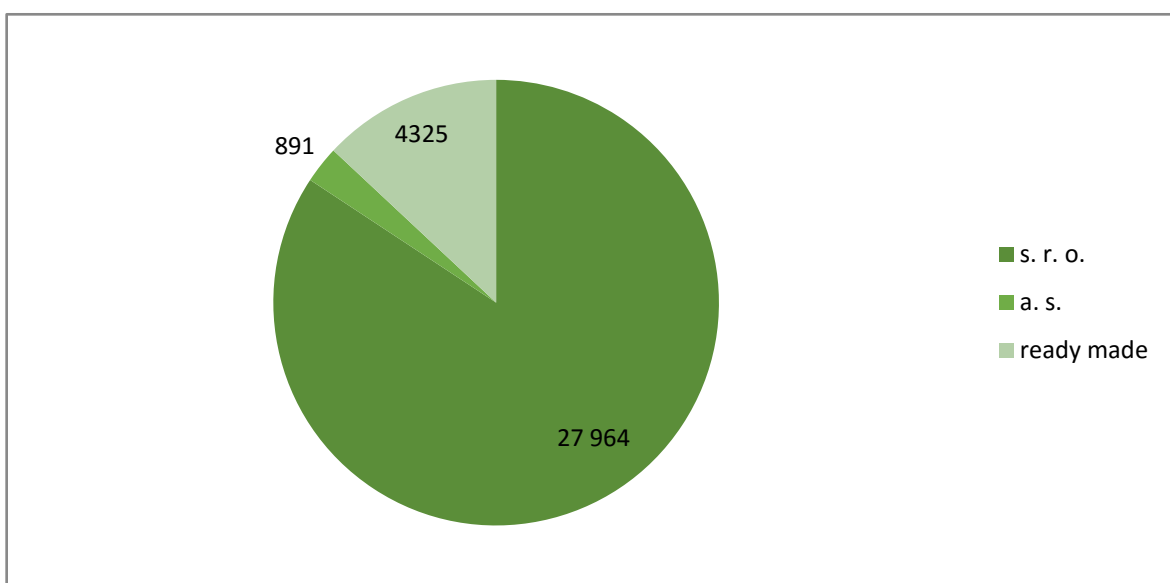
Kromě rychlosti procesu je pro zákazníka také velkou výhodou odpadnutí administrativního maratonu se založením společnosti. Jedním z dalších důvodů, proč se podnikatelé uchylují ke koupi již založené společnosti, je snazší možnost získání půjčky. Některé bankovní subjekty neposkytují finanční podporu pro společnosti, jejichž doba existence je kratší než jeden rok. Další významnou výhodou představuje fakt, že podnikatel může s okamžitou platností po koupi za společnost jednat, vystavovat faktury či uzavírat smlouvy. (Vanhara, 2009, s. 39; Smažilová, 2010, s. 35)

5.1 Typy ready made společností

Společnosti na klíč se prakticky výhradně zakládají ve třech různých podobách, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti a evropské společnosti či sdružení. Osobní obchodní společnosti nejsou v rámci této služby vůbec nabízeny, stejně tak družstva a to z důvodu velmi nízké poptávky. Z pohledu předmětu podnikání vznikají ready made společnosti zejména za účelem pronájmu či prodeje nemovitostí, bytů a nebytových prostorů. (Lustig, 2010, s. 6)

Obecně nejčastěji zakládanou ready made společností v České republice je **společnost s ručením omezeným** a její dominantní postoj se stále zvyšuje. Tyto informace

je také možné utvrdit na základě následujících dat o vzniku nových standardních firem v tuzemsku. Za uplynulý rok vzniklo na území České republiky téměř 29 tisíc nových firem, konkrétně 28 837 z tohož rekordních 27 929 společností s ručením omezeným, což představuje téměř 97 % ze všech vzniklých obchodních společností. Společnosti na klíč nyní však stále představují přibližně 15 % celkového počtu nově založených společností na území České republiky. Poměr „standardních“ nově vzniklých kapitálových společností a ready made firem v roce 2016 na Českém trhu shrnuje obrázek 5. (Channelworld, 2017)

Obrázek 5: Počet nově vzniklých kapitálových společností v roce 2016 v ČR
Zdroj: vlastní zpracování v souladu s Bisnode, Forum-media.cz

Po formě **ready made společnosti s ručením omezeným**, je na českém trhu největší poptávka. Cena za založení společnosti s ručením omezeným na klíč se pohybuje v rozmezí mezi 17 až 25 tisíci korun. Cenové rozmezí je způsobeno výší základního kapitálu, kterým společnost disponuje a také datem založení, čím starší datum vzniku společnosti je, tím nižší je cena společnosti. Největším poskytovatelem předem založených firem je společnost Simply Office, s. r. o., která prodala v uplynulém roce 2016 celkem 1 213 společností na klíč. (Simplyoffice, 2016)

Akciová společnost bývá často spojena se zdlouhavým a komplikovaným vznikem, podmínkou základního kapitálu a administrativní náročnosti. Na našem území nepatří mezi favorizovanou formu podnikání. V roce 2016 vzniklo pouze 893 nových akciových společností. (Channelworld, 2017)

Cena předpřipravených akciových společností je o poznání vyšší v porovnání s cenami společností s ručením omezeným. Pohybuje se v rozmezí 45 až 65 tisíc korun.

Vyšší cenu způsobuje především rozsáhlejší a časově náročnější příprava ke vzniku a založení společnosti. Stejně jako u společností s ručením omezeným platí pravidlo, že prodejní ceny za jednotlivé společnosti se liší dle jejich výše základního kapitálu a především roku založení. (Simplyoffice, 2016)

Evropská společnost představuje právní formu podnikání, která je regulována právními normami Evropského společenství, jejíž založení je přesně vymezeno dle směrnice Evropské unie. Evropské společnosti vznikají ve světě již od roku 2006. Jednoduše řečeno představuje tato právní forma podnikání akciovou společnost s evropskými prvky. (Synek a Kislingerová, 2015, s. 85)

Mezi hlavní výhodu, která motivuje k volbě této formy podnikání, je především absence základního kapitálu na rozdíl od akciové společnosti. Další významné plusy představuje vysoká mezinárodní image společnosti a možnost přemístění sídla do jiné země v rámci Evropské unie. Cena za pořízení již vzniklé a evidované evropské společnosti představuje částku 50 až 60 tisíc korun. (Profispolečnosti, 2013)

Evropské hospodářské zájmové sdružení představuje právnickou osobu, která je založena na základě smlouvy o sdružení. Právní úpravu sdružení zajišťuje rada EHS². Cena při pořízení takovéto společnosti se pohybuje ve velmi podobném rozhraní jako u Evropské společnosti. Založení těchto dvou typů společností není běžnou součástí nabídky firem poskytující ready made služby. (Synek a Kislingerová, 2015, s. 85)

5.2 Zhodnocení ready made společností na tuzemském trhu

Ready made společnosti jsou stále využívanou formou, jak snadno a především rychle získat společnost a začít podnikat. Největší poptávka ze strany budoucích podnikatelů je po kapitálových společnostech, konkrétně společnostech s ručením omezeným. Naopak osobní společnosti se na základě nulové poptávky na trhu nenabízejí.

Největší boom firem na klíč již v České republice pominul. Jak uvádí článek portálu ekonomika.idnes.cz, jedním z důvodů je rychlejší zakládání společností než před několika lety a také například změna právní úpravy, která v případě společnosti s ručením omezeným snížila základní kapitál z 200 000 Kč na pouhou 1 Kč. Prázdné společnosti byly také v některých případech využívány domovními prodejci, kteří k přesvědčení o koupi

² Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství, cílem je zajištění hospodářského růstu mezi smluvnými státy.

nabízeného zboží používali neetické praktiky. Dále, je u společností tohoto typu větší riziko realizace karuselových³ podvodů s DPH. V současné době by však měla být situace dle finančních úřadů v oblasti DPH stabilní.

³ Karuselové podvody s DPH představují v tomto případě situaci, kdy jedna z uměle vytvořených firem (ready made) uplatní odpočet daně, kdežto druhá společnost přestane komunikovat.

6 Zakládání a vznik zvolených forem podnikání

Vzhledem k různorodým možnostem prvních forem podnikání v České republice je pro analytickou část práce vybrán vždy jeden zástupce z určité charakteristické skupiny možných forem podnikání. Založení a vznik podnikání fyzické osoby je znázorněn při popisování postupu zakládání živnosti. Z podnikání právnických osob je vybrána komanditní společnost, která zastupuje skupinu osobních společností. Kapitálové společnosti reprezentuje společnost s ručením omezeným.

6.1 Založení živnosti

Počátečním krokem, který musí člověk vykonat, pokud se rozhodne provozovat podnikatelskou činnost jako fyzická osoba, konkrétně živnostník, je zjistit do jaké skupiny živností svou činností spadá. Zda se jedná o živnost ohlašovací (řemeslnou, volnou či vázanou) nebo živnost koncesovanou.

6.1.1 Založení ohlašovací živnosti volné

Zakladatelem živnosti je osoba zabývající se opravou obuvi. Do jaké skupiny živností tato činnost spadá, je možné dohledat například na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Oprava obuvi spadá do skupiny živností ohlašovacích volných. Pro výkon této podnikatelské činnosti tudíž není potřeba splňovat žádné zvláštní podmínky, nýbrž pouze podmínky všeobecné. Náplň této činnosti je charakterizována v samostatné příloze č. 4 spojené s nařízením vlády č. 278/2008. Osoba se pro podnikání rozhodla využít volné prostory ve svém domě v Liberci.

První a zároveň jediný krok v procesu založení živnosti ohlašovací volné představuje podání žádosti o zapsání do Živnostenského rejstříku. Tuto žádost může podnikatel provést elektronicky nebo osobně. Nejjednodušším způsobem je vyplnění tzv. Jednotného registračního formuláře (dále jen JRF), který je veřejně dostupný k tisku na internetových stránkách. Ukázka tohoto formuláře pro fyzickou osobu je zobrazena v příloze A, v příloze B pak pro osobu právnickou. JRF je velmi jednoduchý, přehledný a také poměrně krátký, jeho délka činí pouze dvě strany. Rozdělen je do sekcí A až G.

První a zároveň nejrozsáhlejší část JRF se nazývá **A - PODNIKATEL**. Dále se dělí na pod části: 01 Podnikatel, která obsahuje základní informace o podnikateli (jeho jméno, příjmení, titul, pohlaví, rodinný stav, místo a datum narození, rodné a identifikační číslo), pod oddíl 02 Bydliště, 03 Sídlo živnosti, zda se shoduje s trvalým bydlištěm podnikatele nebo odlišuje. Úsek 04 Pobyt na území ČR se týká pouze zahraničních osob, následující velmi podstatný blok 05 vystihuje a popisuje předmět podnikání. Ve skupině 06 je pak uvedena případná provozovna, závěrečné pod oddíly 07 až 11 se týkají odpovědného zástupce.

Část **B – OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ** slouží k přihlášení a platbě sociálního pojištění. Totožná je struktura části **C – OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNĚ**, které slouží taktéž k přihlášení a platbě pojištění.

Část **D – OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA**, tato část slouží k popisu případných volných i již obsazených pracovních pozic, jaké požadavky jsou na dané pozice kladeny, jaká je pracovní doba či výše mzdy.

Část **E – VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO**, slouží k zprehlednění a hlavně jasné orientaci v tom, k jakým institucím se živnost registruje. Předposlední část **F – ADRESA PRO DORUČENÍ** je podstatná pro zasílání potřebných dokumentů a možnosti kontaktování. Závěrečná část **G – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE** slouží k uvedení telefonu, datové schránky či například e-mailu.

Pokud není využit JRF ohlášení obecně obsahuje následující informace: jméno a příjmení (popřípadě obchodní firmu), státní občanství, bydliště, rodné číslo, datum a místo narození, sídlo, předmět podnikání, identifikační číslo (pokud již bylo přiděleno) či případné provozovny.

K ohlášení je nutné připojit doklad o zaplacení správního poplatku, který činí za ohlášení živnosti 1 000 Kč. Ze zákona je Živnostenský úřad povinen provést zápis do Živnostenského rejstříku při splnění stanovených podmínek do 5 pracovních dní ode dne doručení žádosti.

Při registraci živnosti má pověřený pracovník Živnostenského úřadu také povinnost zeptat se podnikatele, zda má zájem provést v rámci ohlášení živnosti také přihlášení k platbě sociálního a zdravotního pojištění. Současně se také úředník zeptá, zda chce živnostník provést přihlášení k dani z příjmu fyzických osob k finančnímu úřadu. Využit této služby je velmi výhodné z hlediska úspory času, který by musel být vynaložen

při samostatném nahlašování a zejména jistotě, že bude převedeno nedodržení zákonem stanovených lhůt pro přihlášení k jednotlivým institucím. Lhůta stanovená pro zápis do Živnostenského rejstříku při splnění všeobecných podmínek nutných pro podnikání je stanovena na **5 pracovních dní ode dne doručení žádosti**.

Oprávnění k provozu živnostenské činnosti volné vzniká dnem ohlášení. Ovšem **zákonem stanovená lhůta pro zapsání živnosti do Živnostenského rejstříku**, představuje již zmíněných **5 pracovních dní ode dne doručení žádosti**. Vykonávat živnostenskou činnost je tedy možné okamžitě po jejím ohlášení, ovšem bez možnosti ověření. Zde může nastat problém, který je spojen jak s provozní činností, tak ve vztahu k dodavatelům či odběratelům. Po dobu než bude proveden zápis živnosti do Živnostenského rejstříku, není možné živnost žádným způsobem ověřit a obchodní vztahy s ní spojené vznikají tedy zejména na základě důvěry. Ověření a tedy stoprocentní podnikání bez zmíněných komplikací je možné až poté, co je živnost ve stanovené lhůtě zapsána do Živnostenského rejstříku, tedy po pěti dnech.

6.1.2 Založení živnosti ohlašovací vázané

Budoucím podnikatelem je osoba s bydlištěm v Liberci, která pracovala posledních 15 let jako účetní ve společnosti ABC, s. r. o., která se zabývá právní poradenskou činností. Nyní se však rozhodla pro založení vlastní živnosti a to v oboru vedení účetnictví a daňové evidence, jejíž specifikace se nachází v příloze č. 2, Živnostenského zákona. Tuto činnost bude podnikatel vykonávat ve svém vlastním domě ve volných prostorách.

Prvním předpokladem a krokem pro založení živnosti ohlašovací vázané je splnění zákonem stanovených všeobecných podmínek platných pro všechny skupiny živností, tedy svéprávnost a trestní bezúhonnost. Pro prokázání trestní bezúhonnosti bylo dříve nutné opatření výpisu z rejstříku trestů, tuto činnost si nyní úřady vykonávají sami v rámci svých kompetencí. Všeobecné podmínky osoba splňuje a může tak podstoupit k dalšímu kroku zrodu svého podnikání.

Dále je nutné splnění podmínek pro daný obor živnosti, které jsou uvedeny v příloze č. 2, Živnostenského zákona. Tyto podmínky se liší pro konkrétní podnikatelské činnosti spadající do živností ohlašovacích vázaných. Pro podnikatelskou činnost vedení účetnictví a daňové evidence je nutné splnění jedné z následujících možností v oblasti souvisejícího vzdělání a praxe: vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe v daném oboru.

Druhou možností je dosažení vyššího odborného vzdělání a praxe v oboru podnikání v rozsahu 5 let. Dále je možné splnit podmínky pro podnikání tím, že podnikatel ukončil své vzdělání maturitní zkouškou a v oboru vykonal praxi v délce 5 let. Poslední možností pro splnění požadavků je doložení osvědčení o rekvalifikaci či jiným dokladem, který potvrzuje kvalifikaci, vydané zařízením akreditovaným dle zvláštních předpisů, případně zařízením, které získalo akreditaci Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo jiným ministerstvem, do kterého obor podnikání zapadá a také pětiletou praxí v oboru. Tyto podmínky osoba (ohlašovatel) splňuje na základě získaného vysokoškolského titulu a praxí v oboru v délce 15 let.

Nyní je nutné ohlásit živnost, tuto činnost je možné vykonat několika způsoby. Podnikatel může navštívit libovolný Živnostenský úřad (nejblíže dle bydliště osoby je Magistrát města Liberce, konkrétně tedy oddělení Živnostenský úřad v Liberci, sídlo: nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1, prostřednictvím kontaktních míst veřejné zprávy (CZECH POINT) či živnost ohlásit elektronicky do datové schránky příslušné instituce. K této činnosti je použit stejně jako v případě živnosti ohlašovací volné veřejně dostupný JRF.

Časová náročnost založení živnosti ohlašovací vázané je tedy ovlivněna především zákonem stanovenou lhůtou pro zapsání živnosti do Živnostenského rejstříku, jejíž délka se shoduje s délkou pro zapsání živnosti ohlašovací volné, tedy 5 pracovních dní ode dne doručení žádosti. Vykonávat činnost podnikatel může ode dne ohlášení živnosti, i zde ovšem může nastat problém s možností ověření podnikatelské činnosti do doby zápisu do Živnostenského rejstříku. Splnění stanovených podmínek pro danou činnost spadající do této skupiny živností není možné časově vymezit. Pouze v případě zjištění nějakých nedostatků je stanovena lhůta na odstranění potíží v přiměřené délce. V případě využití JRF je vyplnění tohoto formuláře otázkou pár minut. Pokud se však podnikatel rozhodne řešit ohlášení až na finančním úřadě, pak je zde možná časová prodleva v podobě čekání na přepážku a vyplnění formulářů. Při využití služby nahlášení živnosti k platbě příslušných daní či pojištění odpadá další časová prodleva. Založit živnost ohlašovací vázanou, včetně zápisu do Živnostenského rejstříku, je tedy v České republice možné za 5 dní.

6.1.3 Založení živnosti koncesované

Zakladatelem je osoba s bydlištěm v Jablonci nad Nisou, která se po úspěšném ukončení vysokoškolského studia v oblasti cestovního ruchu a následném působením v cestovní kanceláři GHI, a. s. po dobu dvou let, rozhodla založit si vlastní živnost, konkrétně cestovní kancelář, která se řadí mezi živnosti koncesované, a k jejímu provozu je nutné získání tzv. koncese, neboli povolení k provozu této činnosti, která je regulována státem. Právní úprava koncesovaných živností se nachází v příloze č. 3, Živnostenského zákona.

Prvním předpokladem pro založení cestovní kanceláře je splnění základních všeobecných podmínek, které jsou detailně popsány výše (kapitola 6.1.1). Další podmínky vazující se k provozu jsou zvláštní podmínky, které jsou zastupovány odbornou a jinou způsobilostí. Pro tuto konkrétní podnikatelskou činnost jsou vymezeny následující možnosti, které zaručují odbornou způsobilost:

- Vysokoškolské vzdělání v oblasti cestovního ruchu nebo vysokoškolské vzdělání v libovolné oblasti a 1 rok praxe v oboru cestovní ruch.
- Vyšší odborné vzdělání v oblasti cestovního ruchu či jakékoliv vyšší odborné vzdělání a praxe v oblasti v minimální délce 3 roky.
- Středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou se zaměřením na cestovní ruch nebo jiné středoškolské vzdělání završené maturitní zkouškou a praxe v cestovním ruchu, jejíž délka je nejméně 6 let.
- Rekvalifikační kurz nebo jiné odborné osvědčení, které je vydáno akreditovaným zařízením a zároveň praxe v oblasti v délce alespoň 6 let.
- Doklad, který dokládá profesní kvalifikaci pro provozování cestovní kanceláře dle zvláštních předpisů a praxe v rozsahu 2 roky⁴.

Tyto podmínky osoba splňuje a může tedy podat žádost o udělení koncese. Orgán, který se vyjadřuje k žádosti, je v případě provozu cestovní kanceláře Ministerstvo pro místní rozvoj.

Následující krok představuje již zmíněné podání žádosti o udělení koncese, možnosti jak tuto žádost podat jsou stejné jako při ohlášení živnosti ohlašovací. Osoba může osobně navštívit jakýkoli Živnostenský úřad na území České republiky, zaslat žádost elektronicky do datové schránky příslušné instituce (včetně elektronického podpisu) nebo

⁴ Doklady potvrzující kvalifikaci jsou vymezeny v § 7, odst. 5, písm. b), c), f), g), h), i) Živnostenského zákona.

využít služeb CZECH POINT. Z hlediska obsahové stránky se žádost o udělení koncese plně shoduje s žádostí o ohlášení živnosti. S tím rozdílem, že je doplněna o údaje dle zvláštních předpisů, které se pojí s provozem dané živnosti, tedy veškeré potřebné dokumenty, které potvrzují odbornou způsobilost podnikatele. Cena stanovená za tuto službu představuje 1 000 Kč. Stejně jako při ohlášení živnosti ohlašovací vázané má podnikatel možnost využít služby, kterou nabízí Živnostenský úřad, a to je ohlášení živnosti k platbě sociálního pojištění, zdravotního pojištění a přihlášení k dani z příjmu fyzických osob k příslušnému finančnímu úřadu.

Po podání žádosti o udělení koncese postupuje úřad následujícím způsobem. Pokud Živnostenský zákon shledá, že podnikatel nespĺňuje veškeré podmínky pro udělení koncese, pak vyzve žadatele, aby zjištěné nedostatky odstranil. Délka pro napravení je stanovena přiměřeně dle rozsahu zjištěných závad. V rámci kompetencí úředníků je také možné řízení přerušit nebo dokonce zrušit, či naopak lhůtu na úpravu prodloužit. Pokud je podnikatel schopen zjištěné problémy ve stanovené či prodloužené době odstranit poté je Živnostenským úřadem zahájeno projednání o přidělení koncese.

Živnostenský úřad má ze zákona stanovenou lhůtu na posouzení udělení koncese 30 dní ode dne podání žádosti. Pokud je koncese udělena, je lhůta pro zápis a vydání výpisu z Živnostenského rejstříku 5 dní ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

V opačném případě, kdy se Živnostenský úřad rozhodne koncesi nevydat, pak je možné se proti rozhodnutí odvolat a to ve lhůtě 15 dní od dne oznámení rozhodnutí o nevydání koncese. Odvolání podnikatel podá u obecního Živnostenského úřadu, který rozhodnutí vydal.

Časová náročnost založení živnosti koncesované je v porovnání s živností ohlašovací volnou i vázanou větší. Možnosti jak podat ohlášení se plně shodují s možnostmi pro živnosti ohlašovací. V otázce zákonem stanovených podmínek pro jednotlivé druhy koncesovaných živností také existuje v případě zjištění nedostatků přiměřená doba na jejich odstranění či možnost přerušit nebo zrušit řízení. Ovšem vzhledem k nutnosti získání koncese k provozování koncesované živnosti je zde časová prodleva a to v délce zákonem stanovené, tedy **30 dní pro posouzení a rozhodnutí o udělení koncese** příslušným ministerstvem. V případě, že je koncese udělena, je pak zákonem určená doba pro **zapsání do Živnostenského rejstříku 5 dní**, ode dne doručení

žádosti. Založit koncesovanou živnost je tedy možné v případě získání koncese v České republice za **35 dní (včetně lhůty pro zápis do Živnostenského rejstříku)**.

6.1.4 Porovnání časové náročnosti založení jednotlivých živností

Konkrétní porovnání časové náročnosti jednotlivých druhů živností v procesu založení je názorně zobrazeno v tabulce číslo 4. V celkovém shrnutí je možné říci, že z hlediska jednotlivých skupin živností je nejsnazší založení živnosti ohlašovací volné, zejména díky splnění pouze všeobecných podmínek. Časově náročnější pak může být založení živnosti ohlašovací vázané zejména v případě plnění zákonem stanovených zvláštních podmínek a v případě zjištění nedostatků jejich napravení ve stanovené době. Živnost koncesovanou lze pak z hlediska času potřebného k založení určit za nejnáročnější. Tento fakt je zapříčiněn lhůtou stanovenou pro posouzení ministerstvem o udělení či neudělení koncese.

Tabulka 4: Časová náročnost založení jednotlivých druhů živností

Druh živnosti	Stanovené lhůty pro získání oprávnění k podnikání	Celková časová náročnost při založení
Ohlašovací volná živnost	Zápis do Živnostenského rejstříku 5 dní	5 dní
Ohlašovací vázaná živnost	Zápis do Živnostenského rejstříku 5 dní	5 dní
Koncesovaná živnost	Rozhodnutí o udělení koncese 30 dní Zápis do Živnostenského rejstříku 5 dní	35 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů dostupných v ZOK

6.2 Založení komanditní společnosti

Komanditní společnost se zakládá společenskou smlouvou, která se uzavírá mezi komplementáři a komanditisty, minimální počet osob jsou tedy dva společníci, z nichž jeden představuje komplementáře a druhý komanditistu.

Pro simulaci založení komanditní společnosti je vytvořena následující modelová situace. Dvě osoby se rozhodly založit si svou vlastní truhlářskou společnost, která se bude zabývat výrobou kvalitního nábytku. Obě osoby pracovaly dlouhá léta v truhlářské společnosti, která bohužel zkrachovala. Nyní bude jeden zakladatel představovat roli komanditisty, a proto bude za závazky společnosti ručit omezeně. Zde je také vhodné zmínit možnost komanditní sumy, která představuje částku, do její výše komanditista ručí

za závazky společnosti, tato suma však nesmí být nižší než vklad komanditisty. Druhý společník zastupuje roli komplementáře, který za závazky společnosti ručí neomezeně. Konkrétně je zmíněným komplementářem fyzická osoba, která musí splňovat Živnostenským zákonem stanovené všeobecné podmínky pro provozování živnosti.

Prvním krokem, který musí zakladatelé splnit, aby mohla komanditní společnost vzniknout, je uzavřít a podepsat společenskou smlouvu. Společenská smlouva musí obsahovat minimálně tyto údaje: název a sídlo zakládané společnosti, uvedení společníků, předmět podnikání či za jakým účelem byla společnost založena a výše vkladu jednotlivých komanditistů. Další údaje jsou do společenské smlouvy vloženy dobrovolně, nad rámec povinností. Zde se také objevuje první **časové hledisko náročnosti založení** této právní formy podnikání. Společenská smlouva mezi komplementáři a komanditisty sice není uzavírána formou notářského zápisu, ale jednotlivé podpisy společníků musí být úředně nebo notářsky ověřeny. **Z hlediska časového je pouhé ověření podpisů nenáročné**, obvykle stačí navštívit úřad či Českou poštu, popřípadě notáře. Ověření podpisů je provedeno okamžitě bez zbytečných prodlev a čekacích lhůt. **Časová prodleva může nastat na základě administrativní náročnosti sestavení společenské smlouvy**, jestliže společníci do společenské smlouvy uvádějí informace nad rámec povinností (jedním z příkladů může být výše uvedená komanditní suma) a smlouvu si nechávají vytvořit externí společnostmi.

O časové a administrativní náročnosti vytvoření rozsáhlejší společenské smlouvy se autorka práce informovala ve společnosti RICCO, s. r. o., která sídlí v Liberci, na Soukenném náměstí 261/17. Tato společnost se zabývá právním poradenstvím a vedením účetnictví. Spolumajitelka společnosti paní Barbora Vlková uvedla, že dle jejich praktických zkušeností **v průměru trvá sepsání společenské smlouvy s klienty 2 až 3 hodiny**, záleží však na dané situaci a konkrétních specifikách smlouvy. Z hlediska finanční náročnosti, jak uvedla spolumajitelka společnosti, je ocenění za provedení této služby vázané na časovou a administrativní náročnost smlouvy a to především počet hodin, po jejichž délku se smlouvou zabývají.

Podmínkou, která musí být splněna, aby mohlo být možné realizovat další kroky vedoucí k zápisu společnosti do Obchodního rejstříku, je splnění vkladové povinnosti komanditisty a to ve výši a takovým způsobem, jaký je uveden ve společenské smlouvě.

Před vrcholnou fází – podání návrhu na zapsání do Obchodního rejstříku je nutné také získat podnikatelské oprávnění k provozu komanditní společnosti⁵. Žádost musí být podána komplementáři a jedná se především o získání živnostenského nebo jiného podnikatelského oprávnění. **Z hlediska času** je v případě živnostenského oprávnění nutné zohlednit o jakou formu živnosti jde, zda jsou s touto činností spojeny nějaké další zvláštní podmínky či odborná způsobilost. V případě živnosti ohlašovací volné stačí splnění všeobecných podmínek a lhůta pro získání výpisu z Živnostenského rejstříku je Živnostenským zákonem stanovena na **5 dní** od obdržení žádosti. Pokud vykonávaná činnost spadá do kategorie živnosti ohlašovací vázané či řemeslné je nutné splnit **konkrétní, zvláštní podmínky**. Doba stanovená pro udělení výpisu je shodná, tedy **5 dní**. V případě koncesované živnosti je nutné počítat navíc s lhůtou v délce **30 dní**, určenou pro posouzení žádosti a rozhodnutí o udělení či neudělení koncese.

Nyní může být podán návrh na zápis komanditní společnosti do Obchodního rejstříku. Tento **návrh** podávají všichni společníci a **musí být proveden do 6 ti měsíců ode dne založení**, tedy sepsání společenské smlouvy. Návrh, může být podán ve dvou podobách, listinné nebo elektronické. V případě podoby listinné je nutné podpisy všech společníků úředně ověřit. Což může přinést drobné potíže z hlediska administrativní ovšem nikoli časové náročnosti. V případě využití elektronické formy musí být návrh opatřen uznávaným elektronickým podpisem nebo odeslán prostřednictvím datové schránky osoby, která návrh na zápis podává. Tento proces může být také vykonán prostřednictvím advokáta nebo jiné osoby pověřené na základě zmocnění společníků. V tomto případě se autorka práce opět obrátila na spolumajitelku společnosti RICCO, s. r. o., která poskytla informace **o časové náročnosti podání tohoto návrhu**. Dle jejich slov, je tato činnost velmi snadná a formulář, který je pro tento krok vyplňován zvládne vyplnit každý. Obvykle se na jejich kancelář obrací tedy klienti pouze pro úsporu svého času, ovšem na úkor finančních nákladů vynaložených pro společnost RICCO, s. r. o. za poskytnutí této služby. V průměru se cena vyplnění formuláře pohybuje v hodnotě 1 000 Kč.

Pro podání návrhu o zapsání do Obchodního rejstříku se používán tzv. Inteligentní formulář (dále jen IF), který je vygenerován dle zvolené právní formy podnikání, v tomto případě komanditní společnosti. IF je složen ze tří částí. V *První části IF* musí společnost,

⁵ V případě, že se jedná o komanditní společnost založenou za účelem podnikání.

kteřá ůádá o zapsání zvolit příslušný rejstříkuvý soud, pod který spadá a to dle sídla, které uvedla. Rejstříkuvých soudů je v České republice celkem sedm, pro některé vsak byly zříceny pobočky jako například pro rejstříkuvý soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci. Informace o spádovosti je možné dohledat na stránkách Ministerstva spravedlnosti. *Druhá část formuláře* obsahuje veškeré informace, které jsou zapisovány do Obchodního rejstříku. Tyto údaje se plně shodují s údaji ve společenské smlouvě. U statutárních orgánů je pak nutné doplnit datum vzniku funkce, případné rodné příjmení, rodné číslo, státní příslušnost a stát. V *třetí části IF* je uveden seznam navrhovatelů, požadované datum pro provedení zápisu (s ohledem na zákonem stanovené lhůty), seznam osob, které budou IF podepisovat, přílohy, místo a datum vyplnění formuláře.

Podání návrhu na zápis komanditní společnosti do Obchodního rejstříku podléhá poplatkové povinnosti ve výši 6 000 Kč. V případě, že chce podnikatel zápis upravit nebo doplnit o další informace zaplatí za tuto službu 2 000 Kč.

Z hlediska **časové náročnosti** jsou stanoveny následující lhůty: **rozhodnutí o zápisu do Obchodního rejstříku** musí být soudem doručeno **do 15ti dnů** všem navrhovatelům. **Rozhodnutí vsak nabývá právní moci až po 15ti dnech** od doručení rozhodnutí. Na **zápis do Obchodního rejstříku** má soud následně zákonem stanovenou lhůtu **5 dnů**, nepočítá se den, kdy je návrh na zapsání doručen. Názorně jsou všechny tyto lhůty pro založení komanditní společnosti zobrazeny v tabulce 5.

Časová náročnost založení komanditní společnosti je tedy závislá především na rychlosti posouzení a odbavení jednotlivých dílčích mezikroků u příslušných institucí. Proces založení může být pro podnikatele tedy časově i administrativně náročný, zejména přípravná fáze – vytvoření společenské smlouvy. V konkrétním vyjádření může tento proces trvat po zahrnutí všech lhůt **40 až 70 dnů**, pokud ovšem nenastanou žádné potíže nebo nebudou zjištěny nedostatky. **Ke konkrétnímu dennímu vyjádření** je nutné také zohlednit čas, který **společníci stráví domluvou o obsahu společenské smlouvy (dle majitelů společnosti RICCO, s. r. o. v průměru 2-3 hodiny)** a jiných dokumentů, které slouží zejména v případě, kdy mezi společníky dojde ke sporům.

Tabulka 5: Časová náročnost založení k. s.

Fáze při vzniku k. s.	Zákonem stanovená lhůta ve dnech
Zápis do živnostenského rejstříku	5 dní (+ 30 dní v případě udělování koncese)
Doručení rozhodnutí o zapsání do Obchodního rejstříku	15 dní
Nabytí právní moci rozhodnutí o zápisu do Obchodního rejstříku	15 dní
Zápis do Obchodního rejstříku	5 dní
Celková časová náročnost při založení k. s.	40 dní 70 dní (pokud je udělována koncese)

Zdroj: vlastní zpracování

6.3 Založení společnosti s ručením omezeným

Nejčastěji zakládanou obchodní korporací v České republice je společnost s ručením omezeným, v tomto konkrétním případě je popisována situace, kdy se společnost zabývající se poskytováním právního poradenství rozhodly založit tři osoby. Vklad všech tří společníků do společnosti představuje hodnotu 60 000 Kč, kdy každý společník disponuje vkladem peněžního charakteru v hodnotě 20 000 Kč. Minimální hodnota vkladu je stanovena Zákonem o obchodních korporacích na 1 Kč za každého společníka. Sídlo společnosti bude představovat bydliště jednoho ze společníků v Liberci.

V první řadě je stejně jako u zakládání komanditní společnosti potřebné vytvořit *návrh společenské smlouvy*, která bude poté sepsána notářem, v případě, že by společnost byla zakládána pouze jedním člověkem, jednalo by se o návrh tzv. zakladatelské listiny. Společenská smlouva musí obsahovat minimálně tyto informace: firmu společnosti, předmět podnikání, jméno a bydliště společníků, určení druhu podílů, které společníci do společnosti vkládají, výši vkladu, který připadá na podíly společníků, výši základního kapitálu společnosti, počet jednatelů a jejich způsob v zastupování společnosti. Dále společenská smlouva obsahuje informace o vkladové povinnosti zakladatelů včetně lhůty pro splacení, určení správce vkladů a v případě nepeněžitých vkladů také jejich ocenění odborným znalcem. V návrhu, který společníci vytvořily, je uvedena jedna z osob správcem vkladů, která na základě této funkce zřídí speciální bankovní účet pro splacení vkladů všech společníků, které v součtu představují hodnotu 60 000 Kč. Dále je nutné

stanovit, jaké druhy podílů se ve společnosti vyskytují. V tomto konkrétním případě se jedná pouze o jeden druh, tedy kmenové listy. Zákon o obchodních korporacích vymezuje, jaké orgány musí společnost zřizovat dobrovolně, tedy fakultativně, a jaké povinně, tedy obligatorně. Nejvyšším orgánem je stanovena ve společnosti s ručením omezeným valná hromada, která je tvořena všemi společníky, kteří tak uplatňují právo podílení se na řízení společnosti. Ve smlouvě je nutné uvést, jakým způsobem bude valná hromada usnášení schopná. Jako jednatelem (statutárním orgánem) je určen pouze jeden ze tří společníků. Další nezbytnou součástí společenské smlouvy je uvedení, jakým způsobem bude rozdělován dosažený zisk mezi společníky. Zisk bude mezi jednotlivé společníky dělen rovným dílem a to na základě výše jejich vkladů, které jsou si rovné. Rozhodnutí o existenci orgánu dozorčí rady je stanoveno Zákonem o obchodních korporacích fakultativně, proto se společníci shodli, že nebudou tento orgán zřizovat. **Z hlediska časové náročnosti se jedná o celkem komplikovaný a zejména administrativně náročný proces** a častokrát se společnosti rozhodnou i návrh společenské smlouvy nechat vytvořit externí společností.

Dalším krokem je nahlášení společnosti jako právnické osoby k příslušné instituci, kterou v této situaci představuje Živnostenský úřad, a zažádat zde o získání živnostenského oprávnění. K získání oprávnění je nutné vyplnit za všechny společníky registrační formulář, který je veřejně dostupný, je možné ho tedy vyplnit předem. Skladbu formuláře není nutné blíže specifikovat vzhledem k popisu v rámci zakládání živnosti. Za podání žádosti zaplatí společník poplatek ve výši 1 000 Kč. **Časová náročnost tohoto dílčího kroku vedoucího ke vzniku společnosti s ručením omezeným je vymezena zákonem stanovenou lhůtou pro zapsání do Živnostenského rejstříku a následného získání výpisu z tohoto rejstříku.** Pokud pověřený pracovník neshledá žádost neúplnou a jsou splněny veškeré podmínky, je zápis proveden **do 5 ti dní ode dne podání žádosti.**

Současně musí společník, který poskytuje svou nemovitost, k sídlu společnosti sepsat prohlášení, že společnost může nemovitost jako sídlo užívat. V konkrétním případě společnosti zabývající se právním poradenstvím je tato situace vyřešena prostřednictvím nájemní smlouvy, která obsahuje následující informace: jméno a příjmení pronajímatele, jeho adresu a datum narození a dále adresu pronajímaného objektu. V příloze této smlouvy musí být uveden výpis z katastru nemovitostí a tato smlouva, stejně jako smlouva společenská, podléhá notářskému ověření.

Následující krok představuje splacení vkladů společníků dle stanovených podmínek ve společenské smlouvě. Společník, který je pověřen funkcí správce vkladu sepíše čestné prohlášení o splacení, jehož součástí je doložení výpisu z banky. Dále tento dokument obsahuje údaje o správci vkladů, firmě, sídle a také přehled o upsaných a splacených vkladech včetně udání způsobu splacení. Toto prohlášení také podléhá notářskému ověření.

Dalším krokem je návštěva notáře, který na základě předloženého návrhu vytvoří Společenskou smlouvu, ověří podpisy všech společníků u potřebných dokumentů a o průběhu notářské schůzky sepíše notářský zápis. Zde může nastat také situace, kdy notář pouze neověřuje, ale také potřebné dokumenty pro založení společnosti s ručením omezeným za úplatu vytváří. **Časově** je tato činnost **závislá** především na **rychlosti práce notáře**. V případě, že společníci nejsou schopni návrh Společenské smlouvy a ostatní dílčí dokumenty vytvořit sami, je výhodné se z hlediska úspory času a administrativní náročnosti obrátit právě na notáře. Ovšem v takovém případě je nutné počítat s vysokými náklady. V případě, že je návrh Společenské smlouvy vytvořen samotnými společníky, pak přichází na řadu ověření notářem. Pokud objeví nějaké nedostatky, upozorní na ně společníky. **Časová lhůta pro tuto činnost notáře není vymezena.** Pro konkrétní zakládanou společnost proběhl notářský zápis u notářky v Liberci. Přehled poplatků za notářské služby této konkrétní notářské kanceláře je uveden v tabulce 6. Do notářského zápisu jsou uvedeny jména a adresy dostavených, firma a sídlo společnosti a identifikační číslo. Dále se společníci u notáře musí prokázat platným průkazem totožnosti. Společenská smlouva je pak součástí notářského zápisu, který na závěr schůzky všichni zúčastnění včetně notáře podepíší. V tomto okamžiku je společnost s ručením omezeným založena.

Tabulka 6: Přehled vynaložených nákladů u notáře v procesu zakládání s. r. o.

Činnost provedená notářem	Cena včetně DPH v Kč	Časová lhůta
Sepsání zakladatelské smlouvy	4 840	okamžitě
Provedení zápisu notářem společnosti do OR	1 573	okamžitě
Čestné prohlášení jednatele, správce vkladu apod.	200	okamžitě
Výpis z katastru nemovitostí	100	okamžitě
Ověření podpisů	90	okamžitě
Celkem	6 803	-

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku služeb notářské kanceláře

Nyní je možné přejít k finálnímu kroku a to je *navrhnutí zápisu společnosti do Obchodního rejstříku*. Návrh podává jednatel společnosti sám, nebo notář, pokud je tímto

úkolem pověřen na notářské schůzce a to k příslušnému rejstříkovému soudu, který je stanoven dle sídla společnosti. Spádovost je možné zjistit na stránkách Ministerstva spravedlnosti. Stejně jako při návrhu o zapsání výše popisované komanditní společnosti do Obchodního rejstříku, je vygenerován formulář. *První část formuláře* se zabývá údaji o rejstříkovém soudě, konkrétně jeho adresou a také je zde kolonka pro vlepění kolkových známek za uhrazení příslušných poplatků. *Druhá část* je zaměřena na navrhovatele, jejich jména, adresy a státní občanství. *Třetí oddíl* se zaměřuje na údaje o společnosti, jako je název – obchodní firma, sídlo, identifikační číslo, rejstříkový soud a spisové označení. Dále je zde políčko, ve kterém je nutné označit **prvozápis**, neboť se jedná o první zápis společnosti do rejstříku. *Čtvrtý nejrozsáhlejší úsek formuláře* se zabývá informacemi o předmětu podnikání a jeho bližší specifikací, dále o jednotlivých orgánech ve společnosti, statutárním orgánu, likvidátoru, prokuře, dozorčí radě a podobně. *Pátá část* je věnována přílohám potřebných k získání zápisu do Obchodního rejstříku. *Část šestá* je zaměřena na konkrétní datum, ke kterému chce navrhovatel společnost zapsat do Obchodního rejstříku (toto datum musí korespondovat s lhůtami stanovenými pro zápis). *Závěrečná část sedm* nese informace o navrhovateli zápisu, datu a místě podání tohoto návrhu.

Časově je fáze podání návrhu na zapsání do Obchodního rejstříku vymezena zákonnou lhůtou, která je pro posouzení rejstříkovým soudem o zapsání do rejstříku vymezena na **5 dní**. Tato lhůta začíná běžet prvním dnem po podání návrhu na zápis. Společnost s ručením omezeným pak vzniká dnem, ke kterému je zapsána do Obchodního rejstříku. Za podání návrhu o zapsání společnosti s ručením omezeným do Obchodního rejstříku zaplatí navrhovatel dle ceníku služeb 6 000 Kč, případné změny údajů v rejstříku jsou stanovena za poplatek 2 000 Kč.

Celý proces zakládání a vzniku společnosti je poměrně náročný, díky nutnému získání dílčího oprávnění k živnostenskému podnikání a vytvoření společenské smlouvy. Z hlediska administrativního je největším úskalím vytvoření zmíněných dílčích dokumentů tak, aby odpovídali zákonem stanoveným podmínkám a požadavkům. **Hodnocení náročnosti tohoto procesu z pohledu času je velmi individuální** a to zejména v případě, jakým způsobem se vznikající společnost rozhodne postupovat, zda jednotlivé dílčí kroky bude realizovat sama či již od počátku využije služeb notáře. **V konkrétním vyjádření je možné říci, že společnost s ručením omezeným může být v České republice na základě**

zákonem stanovených lhůt založena již za 10 dní. Tato situace je ovšem v reálném prostředí téměř nemožná vzhledem k vytíženosti notářů a především možných komplikací, které mohou nastat při získávání dílčích dokumentů. Nutné je také zohlednit čas, který stejně jako u komanditní společnosti **stráví společníci domluvou o obsahu společenské smlouvy** a v případě společnosti s ručením omezeným také **celé řady dalších výše zmíněných dokumentů**, které slouží zejména jako jistá forma pojistky v případě, kdy mezi společníky dojde ke sporům.

6.4 Zhodnocení časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání a predikce budoucího vývoje

Zhodnocení časové náročnosti při založení a vzniku konkrétních právních forem podnikání je poměrně náročné. Přesto je možné stanovit pro každou právní formu počet potřebných dní, z hlediska zákonem stanovených lhůt, které ovšem nejsou směrodatné. Každé podnikání je velmi specifické a není tak možné počítat s tím, že tento proces bude trvat v délce přesně odpovídající stanoveným lhůtám.

Pokud je budoucí podnikatel v rozhodovacím procesu a hledá optimální právní formu podnikání, je možné dle časové a s ní zejména spojené administrativní náročnosti rozdělit právní formy podnikání do následujících skupin.

Jako časově a administrativně nejméně náročnou právní formu podnikání co se založení týče lze označit podnikání **fyzických osob v podobě živnosti** (osob samostatně výdělečně činných). Zde je nutné rozlišit, do jaké skupiny živností podnikatelská aktivita spadá. Pro jednotlivé typy živností platí odlišné podmínky pro získání oprávnění k podnikání. Jako nejjednodušší lze označit založení živnosti ohlašovací volné a to z důvodu splnění pouze všeobecných podmínek pro získání oprávnění. Živnosti ohlašovací vázané a řemeslné se v rozsahu časové lhůty pro získání výpisu z Živnostenského rejstříku **(5 dní)** neliší, platí pro ně ovšem jiné konkrétní podmínky dle druhu vykonávané činnosti, které je nutné splnit. Nejkomplikovanější skupinu pak představují živnosti koncesované, pro jejich provoz je nutné získání koncese, o udělení rozhoduje příslušné ministerstvo a to ve lhůtě **30 dní**. Pokud je koncese podnikateli udělena, poté je živnost zapsána do Živnostenského rejstříku a to ve stejné lhůtě jako předchozí skupiny, tedy **5 dní**.

Další právní forma podnikání, kterou lze z hlediska časové náročnosti považovat za méně komplikovanou, je **společnost s ručením omezeným**. Zde je ovšem nutné přihlížet ke konkrétní situaci, postupům a především podmínkám pro založení a vznik. Významnou roli zde hraje fakt, že řadu z potřebných dílčích dokumentů je možné nechat vytvořit notářem, čímž opadá velká časová a administrativní náročnost, ovšem na úkor vyšších nákladů. Pokud je náročnost vyjádřena v počtu dní, které představují stanovené lhůty pro získání dílčích dokumentů, je možné založit tuto formu podnikání **již za 10 dní. Bez zohledněného času, který je individuální v případě schopnosti společníků domluvit se na obsahu jednotlivých dílčích dokumentů, zejména pak společenské smlouvy.**

Z vybraných právních forem podnikání lze pak založení a vznik **komanditní společnosti** označit jako **časově nejnáročnější**. I zde ovšem hraje roli konkrétní případ. Na území České republiky je možné tuto formu podnikání založit za **40 až 70 dní**. Časové rozpětí je způsobeno především dílčím krokem, který představuje získání živnostenského či jiného podnikatelského oprávnění k výkonu činnosti. V případě, že se jedná o živnost koncesovanou, je dosahováno celkové délky 70 dní, jejíž součástí je započtena lhůta 30 dní pro získání koncese. Pokud se jedná o živnost ohlašovací volnou, vázanou či řemeslnou, poté je celková délka procesu 40 dní. Toto denní vyjádření je založeno na zákonných lhůtách, dále je ovšem nutné také zohlednit čas, zejména v řádu hodin, který je individuální dle schopnosti společníků domluvit se na obsahu společenské smlouvy a ostatních dokumentů potřebných pro založení společnosti.

V roce 2017 lze očekávat setrvávající trend nových podnikatelů provozujících svou činnost na základě živnostenského oprávnění. Větší počet nově založených obchodních korporací by mohl být způsoben změnou Zákona o obchodních korporacích, kde by mělo dojít k úpravě a větší ochraně společníků či stanov týkajících se statutárních orgánů. V současné době je již v platnosti od 14. 2. 2017 první novela tohoto zákona. (Česká-justice, 2016; Channelworld, 2017)

Tabulka 7: Přehled časové náročnosti založení vybraných právních forem podnikání

Právní forma podnikání	Oprávnění k podnikání	Časová náročnost
Živnost ohlašovací volná	Výpis z Živnostenského rejstříku	5 dní
Živnost ohlašovací vázaná	Výpis z Živnostenského rejstříku	5 dní
Živnost koncesovaná	Výpis z Živnostenského rejstříku, koncese	35 dní
Společnost s ručením omezeným	Výpis z Živnostenského rejstříku, zápis do Obchodního rejstříku	10 dní
Komanditní společnost	Výpis z Živnostenského rejstříku (případně koncese), zápis do Obchodního rejstříku	40-70 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle ZOK

Závěr

Tato bakalářská práce s názvem Časová náročnost založení vybraných právních forem podnikání se zabývala tématem volby optimální právní formy podnikání z hlediska časové náročnosti při založení. K posouzení zejména časové, ale i například úzce spjaté administrativní náročnosti, byly vybrány následující právní formy podnikání: živnost, komanditní společnost a společnost s ručením omezeným.

Cílem této závěrečné práce bylo na základě komparace časové náročnosti v procesu zakládání a následného porovnání vyhodnotit, která právní forma podnikání je pro zakladatele z časového, ale také úzce spjatého administrativního hlediska na území České republiky z posuzovaných možností nejméně náročnou.

Dílčí cíle práce představovalo zejména zjistit, která z vybraných právních forem podnikání je v České republice nejhojněji využívána a na základě dedukce odvodit, proč tomu tak je. Dále posouzení, jak velkou roli hraje časová náročnost při volbě právní formy podnikání, zda podnikatelé upřednostňují v současné době již klesající trend využití předem vytvořených společností na klíč. Jako stěžejní metoda byla v práci využita analýza a komparace dat, dále také dedukce.

V rámci rešeršní části byly charakterizovány pojmy spojené s podnikáním, legislativa upravující právní formy podnikání v České republice a poté byly jednotlivé právní formy podnikání již konkrétně představeny včetně požadavků stanovených příslušnou právní úpravou. Prostor v této části je také věnován dalším kritériím, která ovlivňují podnikatele v procesu rozhodování o volbě právní formy podnikání, například nutnost minimálního základního kapitálu, počtu zakladatelů či míry ručení. **Závěr analytické části je zaměřen na v současné době klesající trend využití již předem založených společností tzv. ready made společností, při jejíž využití odpadá podnikateli časově a administrativně náročný proces spojený se založením. Tato možnost není však v posledních letech již tak populární jako dříve, jednou z příčin jsou zmíněné karuselové podvody s DPH či nižší náročnost na základní kapitál při založení společnosti. Ovšem na základě dostupných informací bylo zjištěno, že tato možnost jak začít podnikat představovala v České republice v roce 2016 přibližně 15 % z celkového počtu nově vzniklých společností.**

Analytická část práce se již zaměřila **na konkrétní proces založení živnosti** ohlašovací volné, vázané a koncesované, dále komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným. Z časového hlediska vyjadřující náročnost při založení, které je vyjádřeno v počtu dní, které jsou ovlivněny zejména zákonem stanovenými lhůtami pro získání jednotlivých oprávnění, je možné označit za **časově nejméně náročnou právní formu podnikání na území České republiky živnostenské podnikání** a to v pořadí **živnosti ohlašovací volné**, pro jejíž splnění stačí získání výpisu z Živnostenského rejstříku a splnění obecných, Živnostenským zákonem stanovených podmínek. **Podnikatel může svou činnost zahájit již v momentu ohlášení živnosti.** Lhůta určená pro zapsání do Živnostenského rejstříku je stanovena na **5 dní**. Dále založení **živnosti ohlašovací vázané**, pro jejíž výkon je mimo splnění obecných podmínek nutné splnit také konkrétní speciální podmínky stanovené dle druhu podnikatelské činnosti, se kterými může nastat časová prodleva. Pro zápis do Živnostenského rejstříku je pak stanovena také lhůta **5 dní**. Z hlediska živností je poté nejnáročnější v ohledu procesu založení **živnost koncesovaná**, pro jejíž provozování je nutné navíc získat kromě výpisu z Živnostenského rejstříku také koncesi, na jejíž posouzení o udělení či neudělení má příslušné ministerstvo stanovenou lhůtu **30 dní**. **V české republice je na základě dostupných informací možné označit živnostenské podnikání jako nejpopulárnější a to zejména díky časové a administrativní náročnosti**, která je v porovnání s obchodními společnostmi značně nižší. **Časově náročnější proces založení je poté spojen s volbou společnosti s ručením omezeným jako optimální právní formy podnikání.** Pokud jsou zohledněny pouze zákonné lhůty pro získání všech potřebných oprávnění a zápisu do Obchodního rejstříku je možné říci, že lze společnost založit za pouhých 10 dní, zde je nutné ovšem poznamenat, že časová náročnost je u každého podnikatele do jisté míry individuální a to zejména v oblasti domluvy mezi jednotlivými společníky při návrhu společenské smlouvy a ostatních potřebných dokumentů. **Nejnáročnější právní formou podnikání je poté z výše porovnávaných možností komanditní společnost**, což je způsobeno především nutností získat dílčí podnikatelská oprávnění, ve většině případů živnostenské oprávnění. Pokud se jedná o podnikatelskou činnost, která se řadí do skupiny živností koncesovaných, je nutné získat koncesi, jejíž udělení posuzuje příslušné ministerstvo a to ve lhůtě 30 dní. Celková časová náročnost ve dnech poté představuje **40 až 70 dní (v případě započtení lhůty stanovené pro udělení koncese).**

Seznam použité literatury

CTK. 2017. *Souhrn ekonomických zpráv ČTK 6. ledna 12:00* [online]. Praha: CTK Czech-Language New Service. [vid. 2017-02-27]. Dostupný z: <http://search.proquest.com/docview/1856413475/F24122B27EF14654PQ/5?accountid=17116>.

Česká-justice. 2016. *Zákon o obchodních korporacích čekají úpravy, mají přinést i větší ochranu práv společníků* [online]. Praha: Media Network, s. r. o. [vid. 2017-03-15]. Dostupný z: <http://www.ceska-justice.cz/2016/07/zakon-o-obchodnich-korporacich-cekaji-upravy-maji-prinest-vetsi-ochranu-prav-spolecniku/>.

ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012, občanský zákoník (nový občanský zákoník). In: Sběrka zákonů, 22. 3. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 90/2012 Sb. ze dne 25. ledna 2012, o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). In: Sběrka zákonů, 22. 3. 2012, částka 34. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb. ze dne 2. 10. 1991, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: Sběrka zákonů, 15. 11. 1991, částka 87. ISSN 1211-1244.

DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK. 2012. *Podnik a jeho okolí. Jak přežít v konkurenčním prostředí*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-224-3.

Channelworld. 2017. *V ČR bylo v roce 2016 založeno nejvíce nových firem za posledních deset let (Bisnode)* [online]. Praha: IDG Czech Republic, a. s. [vid. 2017-02-07]. Dostupný z: <http://channelworld.cz/analyzy/v-cr-bylo-v-roce-2016-zalozeno-nejvice-novych-firem-za-poslednich-deset-let-bisnode-17698>.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. 2013. *Strategický marketing: strategie a trendy*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4670-8.

LUSTIG, Jan. *Význam ready-made společností v tržní ekonomice*. Praha, 2010. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Právnická fakulta. Vedoucí diplomové práce Ing. Jan Pokorný.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. 2014. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-5316-4.

MPO. 2017. *Roční přehled podnikatelů a živností* [online]. Praha 1: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [vid. 2017-02-20]. Dostupný z: <http://www.mpo.cz/cz/podnikani/živnostenské-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocni-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>.

MUNKERT, J. Michael, Stephan STUBNER and Torsten WULF, et al. 2010. *Founding a Company: Handbook of Legal Forms in Europe*. London: Springer Science & Business Media. ISBN 978-3-642-11259-1.

Profispolečnosti. 2013. *Ready made SE. Informace o ready made evropské akciové společnosti (SE)* [online]. Praha: Profispolečnosti, s.r.o. [vid. 2017-02-15]. Dostupný z: <http://www.profispolecnosti.cz/sluzby/ready-made/ready-made-se>.

SALACHOVÁ, Bohumila a Bohumil VÍTEK. 2013. *Podnikání a jeho přeměny*. Ostrava: KEY Publishing. ISBN 978-80-7418-185-6.

Simplyoffice. 2016. *Ready-made společnosti k prodeji* [online]. Praha: Simply Office, s. r. o. [vid. 2017-02-23]. Dostupný z: https://www.simplyoffice.cz/spolecnost-k-prodeji?gclid=CN_i1aeA69ICFUoz0wodbmIOmw.

SMAŽILOVÁ, Pavlína. *Daňové problémy prodeje "ready - made" společností*. Zlín, 2010. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky. Vedoucí bakalářské práce Ing. Radana Janáčková.

SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ, et al. 2011. *Základy podnikání*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3339-5.

SYNEK, Miroslav a Eva KISLINGEROVÁ, et al. 2015. *Podniková ekonomika*. 6.vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.

SYNEK, Miroslav, et al. 2011. *Manažerská ekonomika*. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3494-1.

VÁCHAL, Jan a Marek VOCHOZKA. 2013. *Podnikové řízení*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4642-5.

VANHARA, John. 2009. *Podnikání v USA – Chudý Honza, Bohatý John*. Las Vegas: EastBiz Corporation. ISBN 978-80-254-4523-5.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ, et al. 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4520-6.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ, et al. 2012. *Podniková ekonomika*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4372-1.

Seznam příloh

Příloha A	Jednotný registrační formulář - FO	60
Příloha B	Jednotný registrační formulář - PO	62

Příloha A - Jednotný registrační formulář FO

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾	f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození	j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo osoby		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

02 Bydliště

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Sídlo

a) sídlo trvale shodné s bydlištěm ³⁾	ANO / NEI		
b) název ulice	c) č.p. / č.ev.	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce	g) část obce		
h) okres	i) stát		

04 Pobyt na území ČR (pro zahraniční osoby) ⁴⁾

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu) - ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) provozovna podléhající kolaudaci		ANO / NEI
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru			

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo

²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu sídla shodnou s adresou bydliště

³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt

08 Bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

09 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání (pořadové číslo předmětu podnikání)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ČÁST B - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti SSZ v			
a) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		b) přihlašuji se k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ od	
c) účast na důchodovém spoření	☐ ANO / ☐ NE ¹	od:	do:

ČÁST C - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v			
a) název zdravotní pojišťovny			b) druh (kód) ZP
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	d) výše zálohy		
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti			

ČÁST D - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa ¹ ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) díle KZAM	d) vznik / obsazenost ¹ ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ¹	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe			j) zveřejňovat ☐ ANO / ☐ NE ¹
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST E - VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO

a) Živnostenský úřad	☐ počet příloh	b) SSZ	☐ počet příloh	c) Zdravotní pojišťovna	☐ počet příloh
d) Finanční úřad	☐ počet příloh	e) Úřad práce	☐ počet příloh		

ČÁST F – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) adresu použít i pro následující řízení	☐ ANO / ☐ NE ¹		

ČÁST G – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
jméno podatele	příjmení podatele	vlastnoručný podpis
V	dne	

Příloha B - Jednotný registrační formulář PO

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

PRÁVNICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) obchodní firma / název právnické osoby ¹⁾		
b) právní forma	c) identifikační číslo osoby	

02 Sídlo

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu) - ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

04 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) datum narození	f) rodné číslo		

05 Bydliště / pobyt člena statutárního orgánu na území ČR

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

06 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) datum narození	f) rodné číslo		

07 Bydliště / pobyt člena statutárního orgánu na území ČR

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

08 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾

¹⁾ vyplní se pouze u fyzické osoby, která nemá přiděleno rodné číslo
MPO PO – vzor č. 09 (012014)

09 Bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

10 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

11 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

12 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání (pořadové číslo předmětu podnikání)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

13 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) provozovna podléhající kolaudaci		ANO / NE ³
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volné číslo oboru			

ČÁST B - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamují ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa³ ÚP v

a) místo výkonu práce	b) název profese	c) dle KZAM	d) vznik / obsazenost ³ ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ³	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe			j) zveřejňovat ANO / NE ³
k) kontaktní osoba na pracovišti		l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.	

ČÁST C - VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO

a) Živnostenský úřad	☐	počet příloh	b) Finanční úřad	☐	počet příloh	c) Úřad práce	☐	počet příloh
----------------------	--------------------------	--------------	------------------	--------------------------	--------------	---------------	--------------------------	--------------

ČÁST D – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) adresu použít i pro následující řízení ANO / NE ³			

ČÁST E – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
------------	--------------------	-----------

jméno podatele	příjmení podatele	vlastnoruční podpis
vztah k právnické osobě		
V	dne	